

Lopen kirkonkylän kehittämissuunnitelma

12/2025

RAMBOLL

Bright ideas.
Sustainable change.

Johdanto: Työn tausta ja tavoitteet

Selvitys sekä kehittämissuunnitelma keskittyy Lopen kirkonkylän keskusta-alueelle. Liikenneyhteyksiä tarkastellaan laajemmalla alueella.

Työn tavoitteena on ollut tuottaa Lopen kirkonkylän kehittämistä ohjaava tarkastelu, joka sisältää nykytila-analyysin, kehittämisen tavoitteiden asettamisen ja kehittämissuunnitelman tavoiteasettelussa valituista teemoista.

Lopputulos palvelee yleispiirteisenä suunnitelmana / toimenpideohjelmana alueen veto- ja pitovoimaisuuden kehittämisen tukena. Suunnitelman tavoitteena on osoittaa alueen kirkonkylän kehittämismahdollisuudet huomioiden erityisesti sosiaalinen, ekologinen ja taloudellinen kestävyys, viihtyisyys sekä liikenteen sujuvuus ja turvallisuus.

Työn aikana on osallistettu Lopen kunnan valtuutettuja kehittämisen tavoitteiden asettamiseen liittyen. Osana vuorovaikutusta järjestettiin verkkoselainpohjainen karttakysely alueen asukkaille ja muille toimijoille Maptionnaire-karttapohjaisella kyselytyökalulla 25.8-14.9.2025.

Nykytilan selvitys ja taajamaympäristön kehittämissuunnitelma pohjautuu tarpeeseen kehittää Lopen kirkonkylän keskusta-alueita vetovoimaisina asumisen alueina. Työ tukee Lopen kunnan strategian "suunnitelmallinen kasvu" -painopistealueiden tavoitteita ja toimenpiteitä.

Kehittämissuunnitelman laati Ramboll Finland Oy Lopen kunnan toimeksiannosta aikavälillä 6/2025 - 12/2025. Lopen kunnasta työn ohjaukseen osallistuivat maankäyttöpäällikkö Werner Franzen ja tekninen johtaja Tapio Jokela.

Työn projektipäällikkönä sekä suunnittelijana toimi Laura Virtanen. Työryhmässä liikenneasiantuntijana toimi Vili Ampuja, paikkatietoasiantuntijoina Sofi Lehtonen, maiseman asiantuntijana Sonja Semeri ja kestävän kehityksen asiantuntijana Anne Suihkonen.

Raportissa esitetyt valokuvat ovat Rambollin (syyskuu 2025), ellei toisin mainittu.

Työn sisältö

1 LÄHTÖKOHTATARKASTELUT

- yleiset lähtökohdat
- liikenteen lähtökohdat
- maiseman ja viherrakenteen lähtökohdat

2 OSALLISTAMINEN

- valtuustokysely
- asukaskysely

3 KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA SUOSITUKSET JATKOSUUNNITTELUUN

Tarkastelualue ja sisältö

Lähtökohtatarkastelu on laadittu Lopen kirkonkylän alueelle. Liikenneyhteyksiä tarkastellaan laajemmalla alueella.

Tarkastelun aineistona on käytetty mm. Tilastokeskuksen ruututietokantaa sekä avoimia paikkatietoaineistoja.

Työhön kuului maastokäynti tarkastelualueelle, mihin osallistui sekä tilaajan että konsultin edustajia.

Tarkastelun sisältö:

- Kaavatilanne, yhdyskuntarakenne ja asukasmäärä
- Liikenteen nykytila
- Maisema- / taajama- /kyläkuva ja kulttuuriympäristöt, viherrakenne
- Virkistyskäyttökohteet ja palvelurakenne

Kaavatilanne, yhdyskuntarakenne ja asukasmäärä

Maakuntakaava

Hämeen liiton maakuntavaltuusto on hyväksynyt **Kanta-Hämeen maakuntakaavan** 2040 kokouksessaan 27.5.2019.

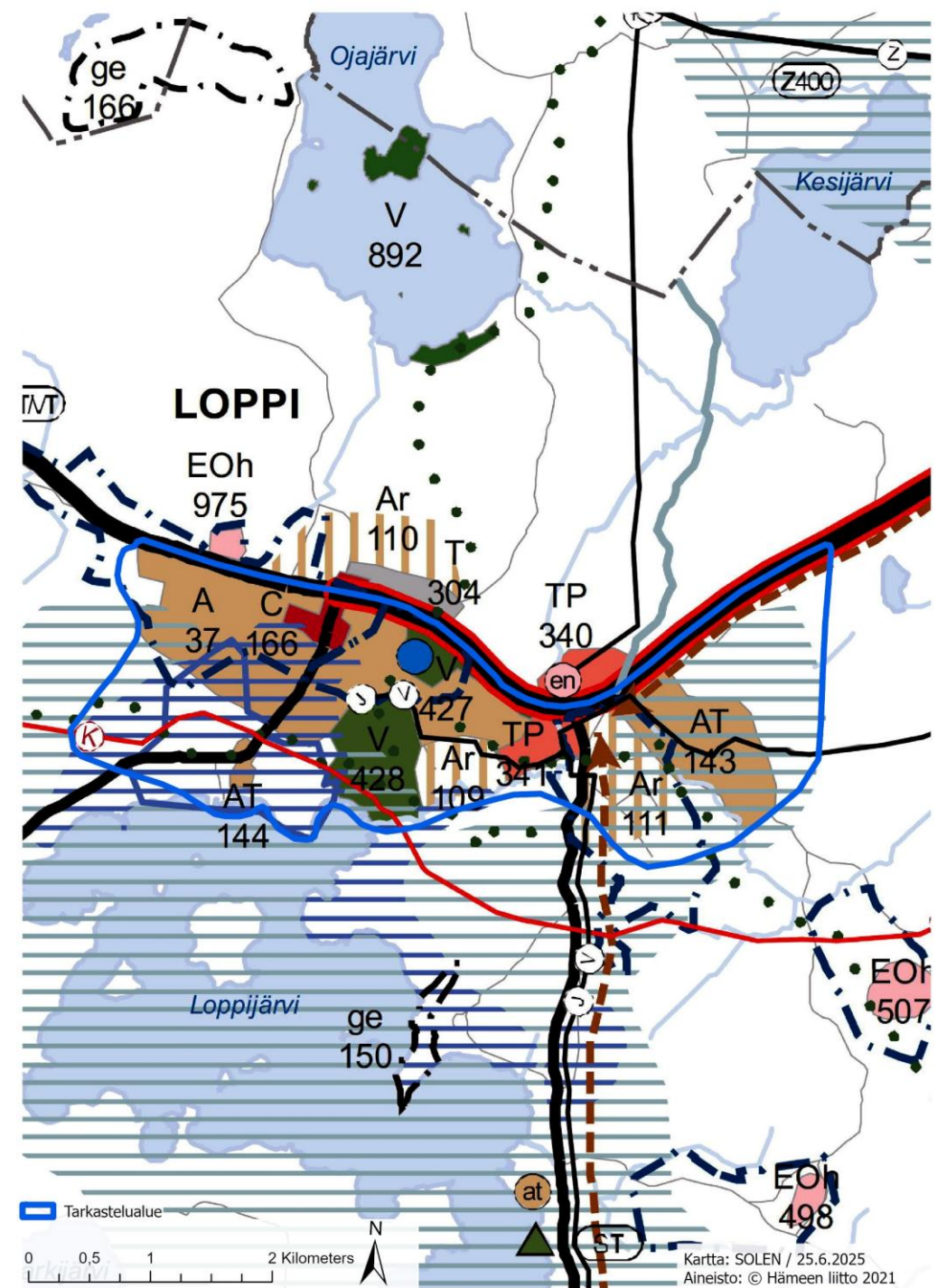
Lopen kirkonkylän alue on osoitettu maakuntakaavassa pääosin taajamatoimintojen alueeksi (A). Keskustaan on myös osoitettu keskustatoimintojen alue (C). Alueelle on myös osoitettu laajoja virkistys-, retkeily- ja ulkoilualueita (V) ja pohjavedenottamo.

Kirkonkylän eteläosa sekä Jokiniemen/Joentaan alueet ovat osoitettu kylämäisen asutuksen alueiksi (AT). Jokiniementien ja Seututie 132 läheisyyteen on taas osoitettu työpaikka-alue (TP).

Kirkonkylän lounaispuolelle on osoitettu taajamatoimintojen reservialueet (Ar), joita suunnitellaan asumisen, palvelujen ja työpaikkojen sekoittuneena alueena.

Seututie 132 ja Kantatie 54 yhteyteen on merkitty kevyen liikenteen yhteystarve. Kirkonkylän eteläosaa halkoo kaasulinjan reitti, joka kulkee Riihimäeltä Forssaan ja edelleen Turkua kohti.

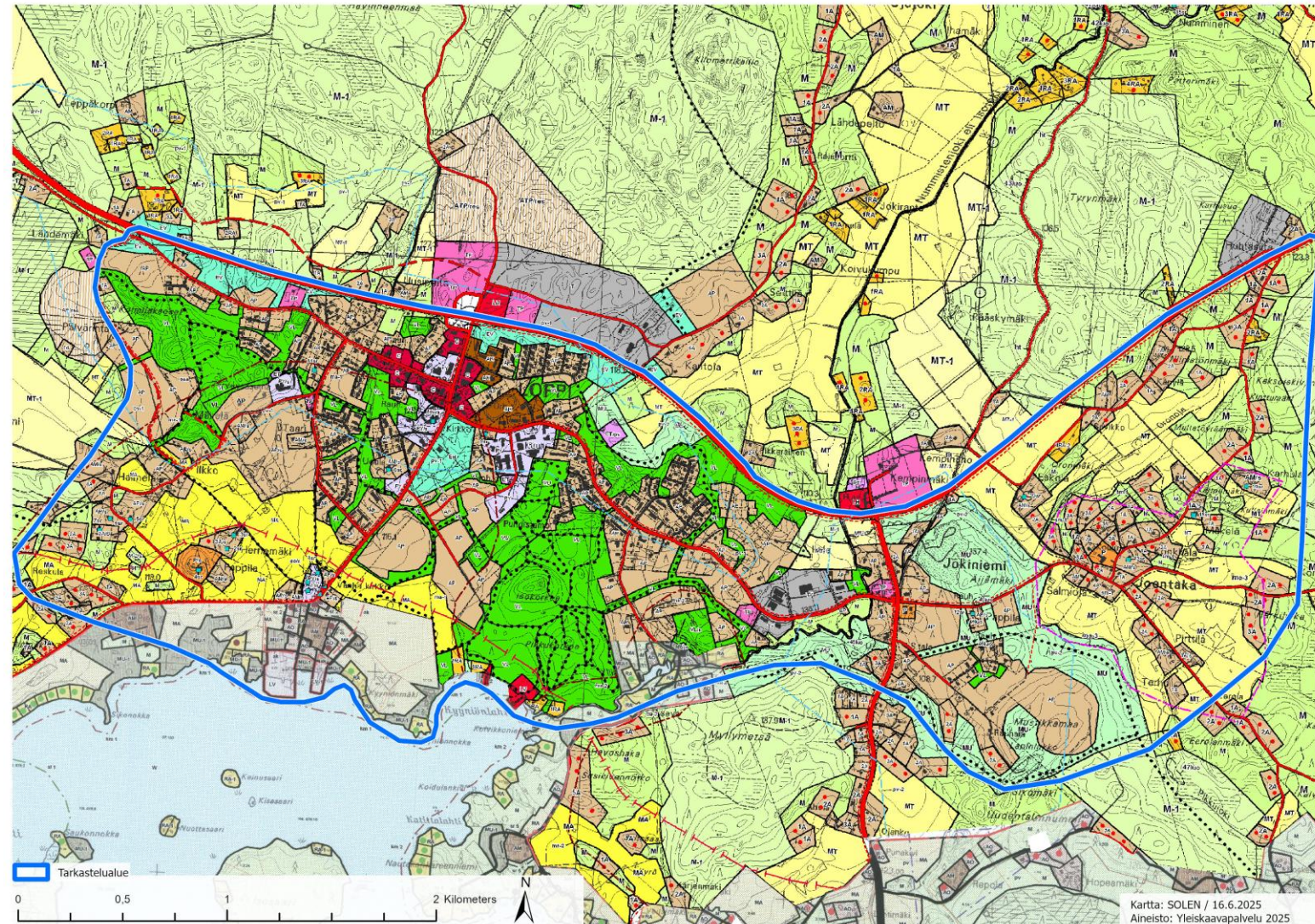
Kirkonkylä on suurilta osin osoitettu maakunnallisesti merkittäväksi maisema-alueeksi. Täten suunnittelussa, rakentamisessa ja käytössä tulee varmistua maakunnallisesti merkittävien kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen säilyttämisestä. Lisäksi kirkonkylän eteläosiin on osoitettu valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävää rakennettua kulttuuriympäristöä (rky, mrky).

Yleiskaava

Alueella on voimassa lainvoimaiset Kirkonkylän-Jokiniemen yleiskaava (hyväksytty 4.6.2007) sekä Loppijärvi ja Särkijärvi rantaosayleiskaava (hyväksytty 26.11.2001)

Tarkastelualueelle on osoitettu yleiskaavoissa erityyppisiä asuinaluevarauksia (A, AP, AM, AM/s, AO), palvelualueita (P, PY, PY/s) maa- ja metsätalousalueita (M, M-1, M-2/s MT, MT-1, ma-1, ma-3, MU-1), teollisuus- ja varastoalueita (TY), erityisalueita (EV, EH, ET, ET/pv) sekä virkistysalueita (VU, VL, VL/s, LV, LV-1). Lisäksi alueella on vaalittavia rakennuksia (/sr, /srk) ja rakennettuja ympäristöjä (/s). Alueelle on myös osoitettu kevyen liikenteen yhteyksien kannalta tärkeä verkosto.

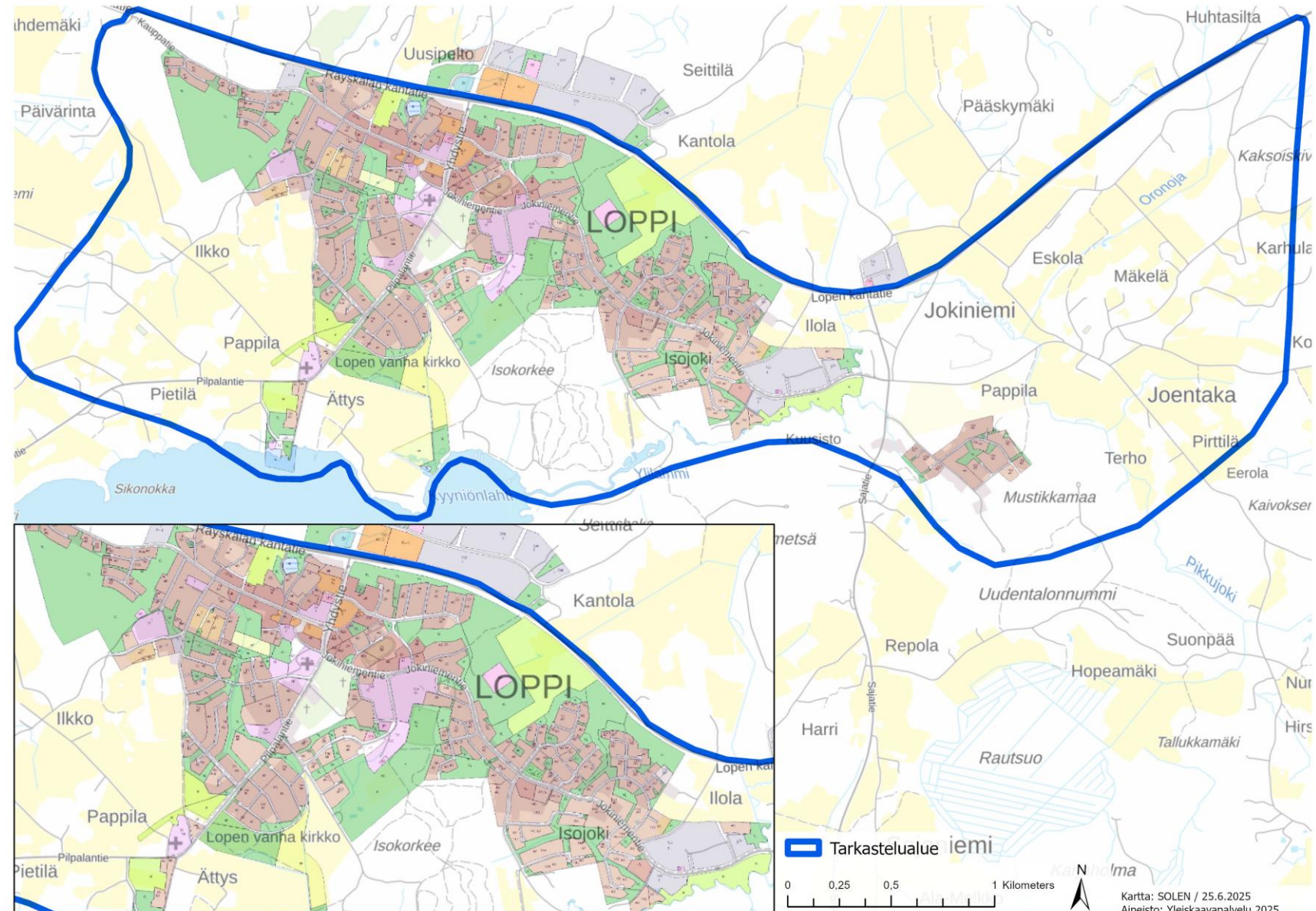

Kartta: SOLEN / 16.6.2025
Aineisto: Yleiskaavapalvelu 2025

Asemakaava

Lopen kirkonkylällä on voimassa useita eri-ikäisiä asemakaavoja.

Asemakaavoitetut alueet sijoittuvat pääosin Kantatie 54 etelä puolelle, Pilpalantien ja Jokiniementien ympäristöön.

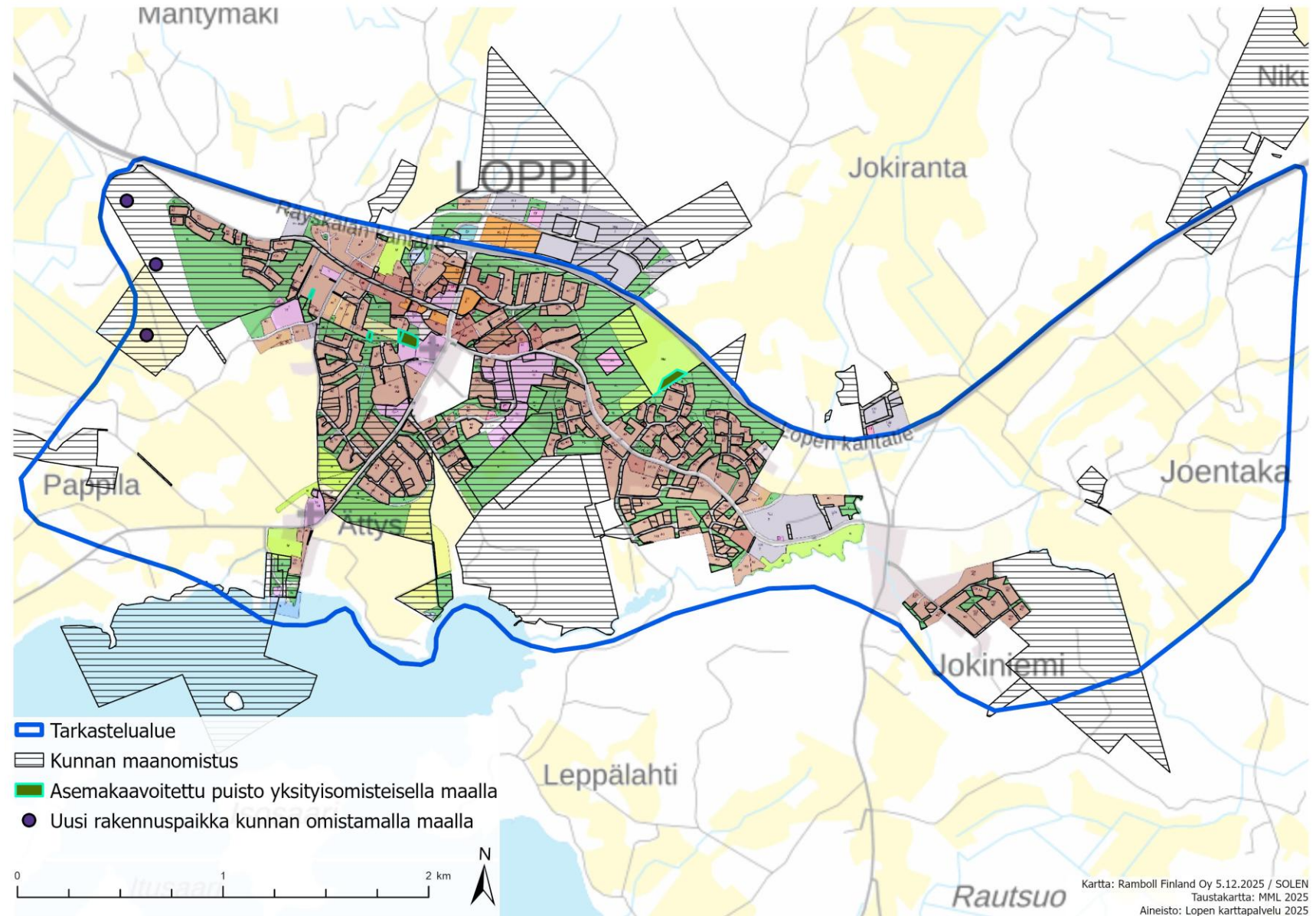
Maanomistus

Lopen kunta omistaa asemakaavoitettuja ja yleiskaavoitettuja alueita:

- virkistys- ja puistoalueita (kaavakartalla vihreällä)
- yleisten ja julkisten rakennusten alueita
- katualueita (kaavakartalla valkoisella)
- asuinrakentamisen alueita (asemakaavakartalla ruskealla).

Kunnan omistamia, uusia/kehitettäviä asuinalueita, sijoittuu etelässä Vanhakosken alueelle ja lännessä Lähdemäen ja Kolmijaksosten alueelle.

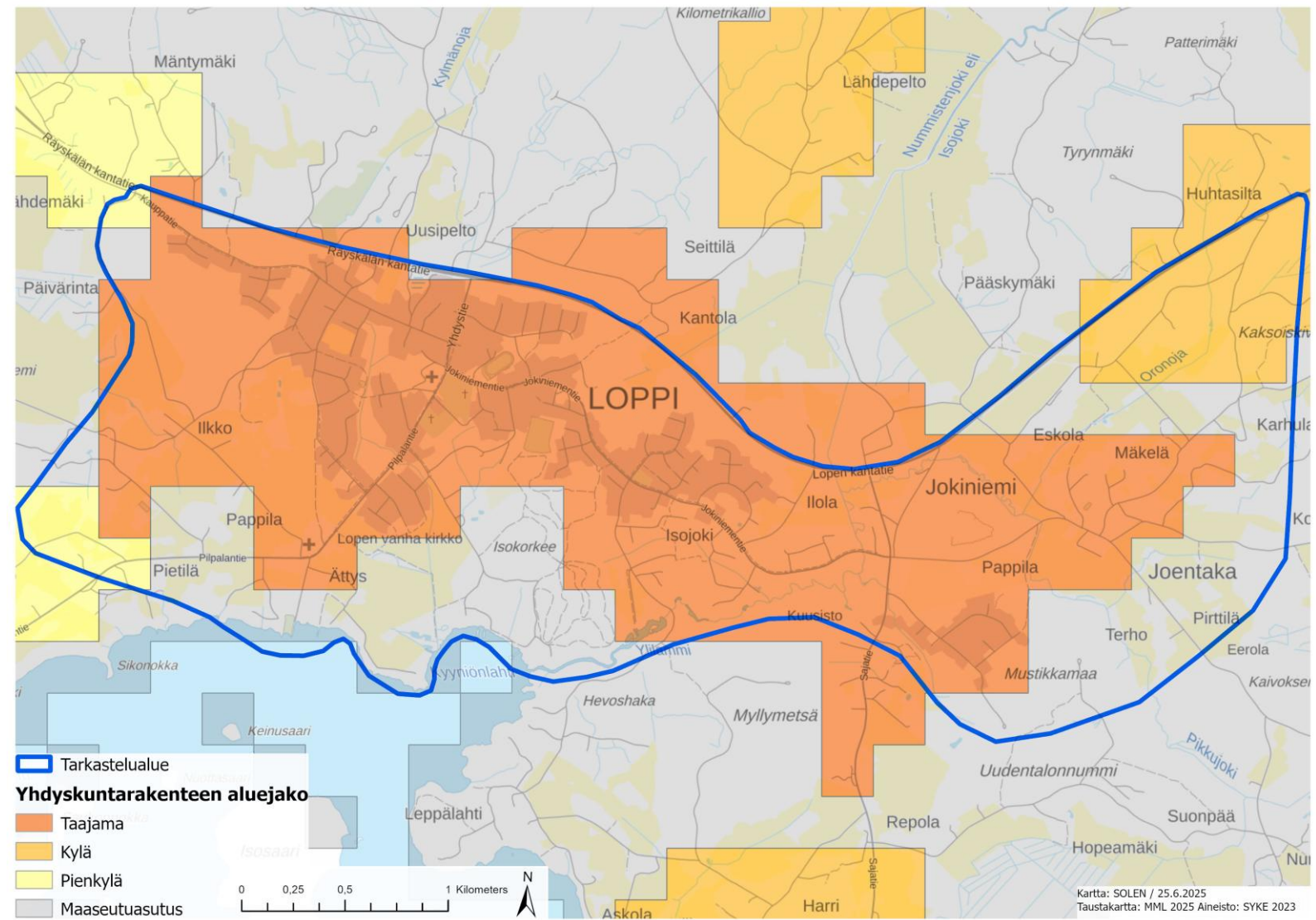
Huomattavaa on, että osa asemakaavan puistoalueista sijaitsee yksityisten mailla.

Yhdyskuntarakenne

Lopen kirkonkylän alue kuuluu taajama-alueeseen yhdyskuntarakennetietojen mukaan (SYKE 2023). Kirkonkylän taajama-alueen lähettävillä on myös kyliksi ja pienkyliksi luokitettavia alueita. Tarkastelualueetta ympäröi valtaosalta maaseutuasutus.

"YKR-taajamalla tarkoitetaan vähintään 200 asukkaan taajaan rakennettua aluetta. Rajausta perustuu 250 m x 250 m ruudukkoon, jossa huomioidaan asukasluvun lisäksi rakennusten lukumäärä, kerrosala ja keskittyneisyys." (SYKE.)

Kartta: SOLEN / 25.6.2025
Taustakartta: MML 2025 Aineisto: SYKE 2023

Liikenne

Liikkumistottumukset

Lopen kirkonkylän alue luokitellaan yhdyskuntarakenteeltaan kaupungin läheiseksi maaseuduksi ja kaupungin kehysalueeksi. Yhdyskuntarakenteeltaan tämän kaltaisilla alueilla mahdollisuus käyttää kestäviä kulkumuotoja henkilöauton sijaan on selvästi kaupunkien ydinalueita heikompi, mikä näkyy myös henkilöliikennetutkimuksesta (Riihimäen seudun HLT, 2016).

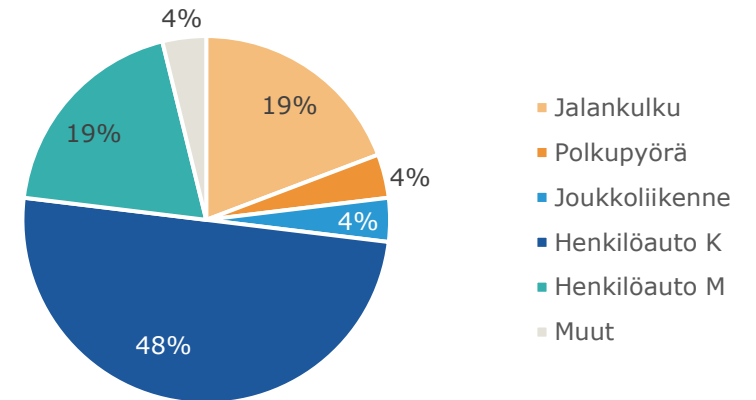
Lopen kunnassa tehtävistä matkoista noin 2/3 tehdään henkilöautolla.

Matkojen pituudet kasvavat harvemmassa yhdyskuntarakenteessa pidemmiksi, mikä osaltaan vaikuttaa kasvavaan todennäköisyyteen valita auto arjen kulkuvälineeksi. Riihimäen seudulla tehtävistä yli 5 kilometrin matkoista vain noin 10 % tehdään kävellen, pyörällä tai joukkoliikenteellä. Alle 1 kilometrin matkoissa osuus on yli 70 %.

Valtakunnallisia liikkumistottumuksia ja muutospotentiaalia kestävään liikkumiseen käsitelleessä liikkumistutkimuksessa **muutospotentiaalia henkilöautosta kävelyn ja pyöräilyyn löydettiin**

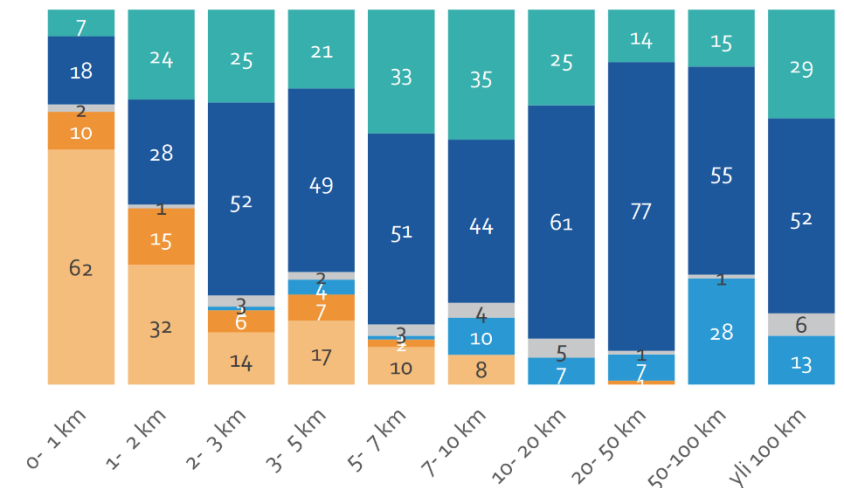
- lyhyistä alle 3–5 kilometrin matkoista
- taajama-alueiden sisällä tehtävistä matkoista ja
- henkilöauton matkustajana tehtävistä koulu- tai opiskelumatkoista

Kaupungin läheisen maaseudun kulkutapajakauma Riihimäen seudulla

Kuva: Kulkutapajakauma kaikista tehdyistä matkoista kaupungin läheisellä maaseudulla. (K = kuljettajana, M = matkustajana) Riihimäen seudun henkilöliikennetutkimus 2016.

Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan (prosenttia pituusluokan matkoista).

Kuva: Kulkutapaosuudet matkan pituuden mukaan. Riihimäen seudun henkilöliikennetutkimus 2016.

Joukkoliikenne

Lopen joukkoliikenne kattaa useampia reittejä eri ajopäivinä tarjoten yhteydet pääasiassa Riihimäen ja Röykän suuntiin, sekä aluetta halkovia pitkän matkan bussireittejä Hämeenlinnan ja Helsingin suuntaan. Syksyn 2025 aikataulujen mukaan Pekolan Liikenne Oy ja Yhdysliikenne Oy operoivat paikallisliikenteen reittejä.

Joukkoliikenne painottuu erityisesti koulukuljetuksiin ja työmatkoihin, tarjoten säännölliset yhteydet koulupäivinä ja työaikoina Riihimäelle. Reitit on suunniteltu tukemaan sekä koululaisten että työmatkalaisten arkea, ja ne kulkevat aamuisin ja iltapäivisin ajankohtina, jotka vastaavat näiden ryhmien liikkumistarpeisiin. Reittien määränpäätt tukevat matkaketjujen luomista.

Loppi - Röykkä

AJOPÄIVÄT	koulu	ma-pe	ma-pe	koulu	koulu	koulu	ma-pe	ma-pe
Loppi	6.00	6.45	9.20	13.10	14.10	15.15	15.55	16.50
Läyliäinen	6.15	7.00	9.35	13.25	14.25	15.30	16.10	17.00
Jalaistus	x	x	x	13.35	14.35	15.40	x	x
Vihtijärvi	6.25	7.10	9.45	1	x	16.15	17.10	
Röykkä	6.35	7.20	9.55	1	14.45	1	16.25	17.20
Perttula	1	1	1	1	14.50	1	1	1

Röykkä - Loppi

AJOPÄIVÄT	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	koulu	ma-pe	ma-pe
Perttula	1	1	1	14.50	1	1	1	1
Röykkä	6.40	8.10	1	14.00	15.00	1	16.25	17.20
Vihtijärvi	6.50	8.20	1	14.10	15.10	1	16.30	17.30
Jalaistus	x	x	13.35	x	x	15.40	x	x
Läyliäinen	7.00	8.30	13.45	14.20	15.20	15.50	16.40	17.40
Loppi	7.10	8.50	14.00	14.35	15.35	16.05	16.55	17.55

Loppi-Riihimäki- Hämeenlinna

AJOPÄIVÄT	Koulu	AJOPÄIVÄT	Koulu
Loppi	8.50	Hml I-as	12.15
Launonen	9.00	Tavastia	x
Riihimäki	9.30	Lapiontie	x
Tervakoski	9.55	Miemala	x
Siankärsäntie	x	Siankärsäntie	x
Miemala	x	Tervakoski	12.45
Lapiontie	x	Punkka	x
Tavastia	x	Riihimäki	13.05
Hml I-as	10.30	Launonen	13.35
		Loppi	13.50

Hämeenlinna- Tervakoski- Riihimäki-Loppi

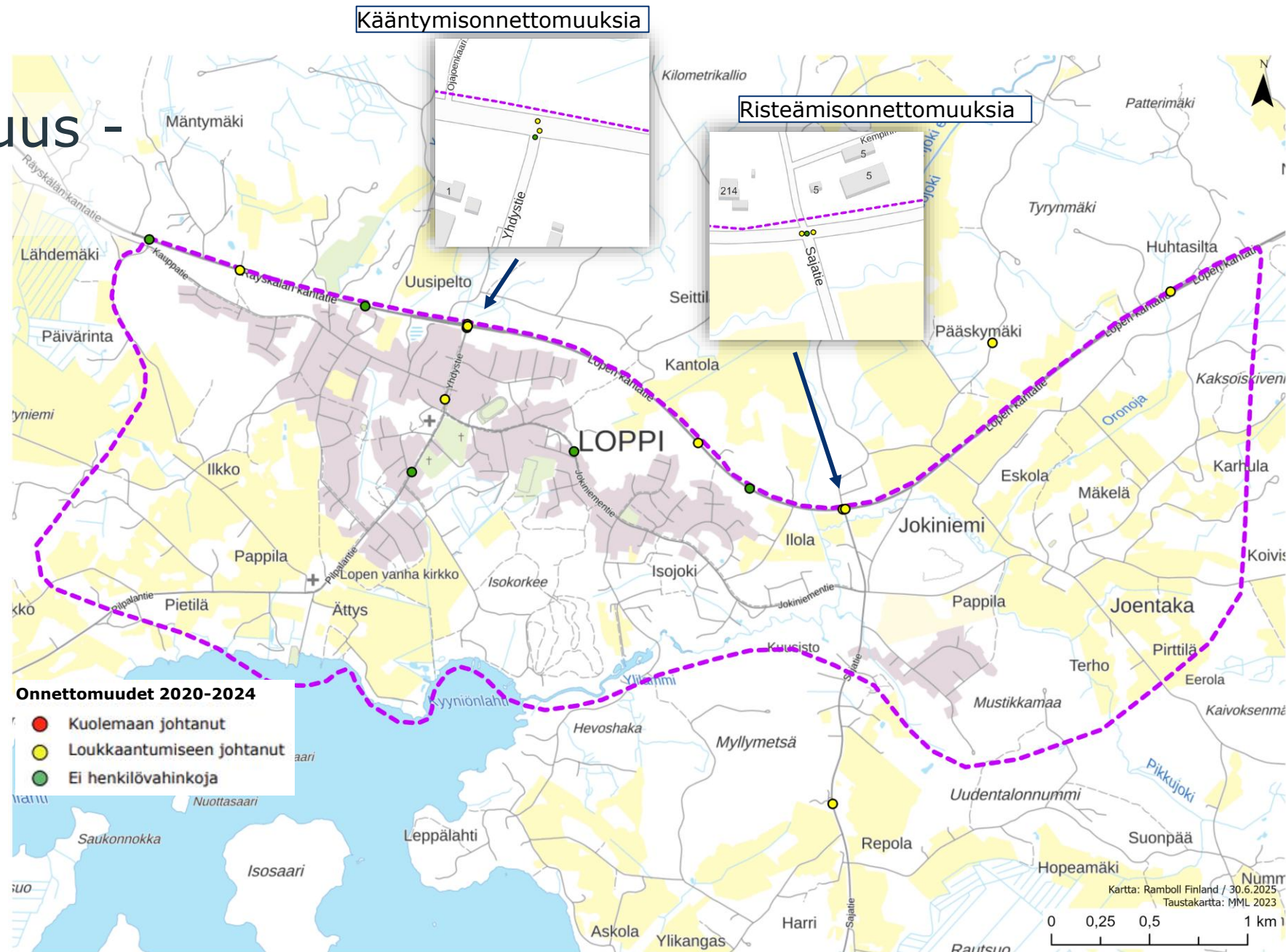
Loppi-Riihimäki	ma-pe	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	koulu	ma-pe	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe
AJOPÄIVÄT	6.10	7.00	7.20	8.15	8.50	10.00	11.15	13.15	14.15	15.15	16.15	17.10
Loppi	1	1	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Varvikko	1	1	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Launonen	6.22	7.12	1	8.27	9.02	10.12	11.27	13.27	14.27	15.27	16.27	17.22
Riutta	x	x	1	x	x	x	x	x	x	x	x	1
ABC-pysäkki	1	1	x	1	1	1	1	x	1	x	1	x
Aluesair.	1	1	x	1	1	1	1	x	1	x	1	x
Sako	1	x	x	1	1	1	x	x	x	x	x	x
Keskuskatu	1	x	x	x	1	1	x	x	x	x	x	x
Rmk matkak.	6.50	7.40	7.55	8.55	9.25	10.40	11.55	14.00	14.55	16.00	16.55	17.50

Riihimäki-Loppi	ma-pe	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe	koulu	ma-pe
AJOPÄIVÄT	7.10	8.10	8.15	9.10	10.40	12.10	13.15	14.15	15.15	16.15	17.00	17.50
Rmk matkak.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Keskuskatu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Sako	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
Aluesair.	x	1	x	x	x	x	1	1	1	1	1	x
ABC-pysäkki	x	1	x	x	x	x	1	1	1	1	1	x
Riutta	1	x	1	1	1	1	1	x	x	x	1	1
Launonen	7.30	8.35	8.30	9.30	11.00	12.30	13.45	14.40	15.40	16.40	17.25	18.10
Varvikko	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Loppi	7.45	8.50	8.45	9.45	11.15	12.45	14.00	14.55	15.55	16.50	17.40	18.25

Liikenneturvallisuus - Onnettomuudet

Tarkastelualueella on vuosien 2020–2024 aikana tapahtunut useampia loukkaantumiseen johtaneita onnettomuuksia, joista merkittävä osa on sijoittunut Räyskälän kantatien risteysalueisiin. Erityisesti Yhdystien ja Sajatien risteysalueilla on kummassakin tapahtunut kolme onnettomuutta, joista neljä on johtanut loukkaantumiseen.

Taajaman alueella tapahtuneet onnettomuudet ovat luokiteltu yksittäisonnettomuuksiksi.

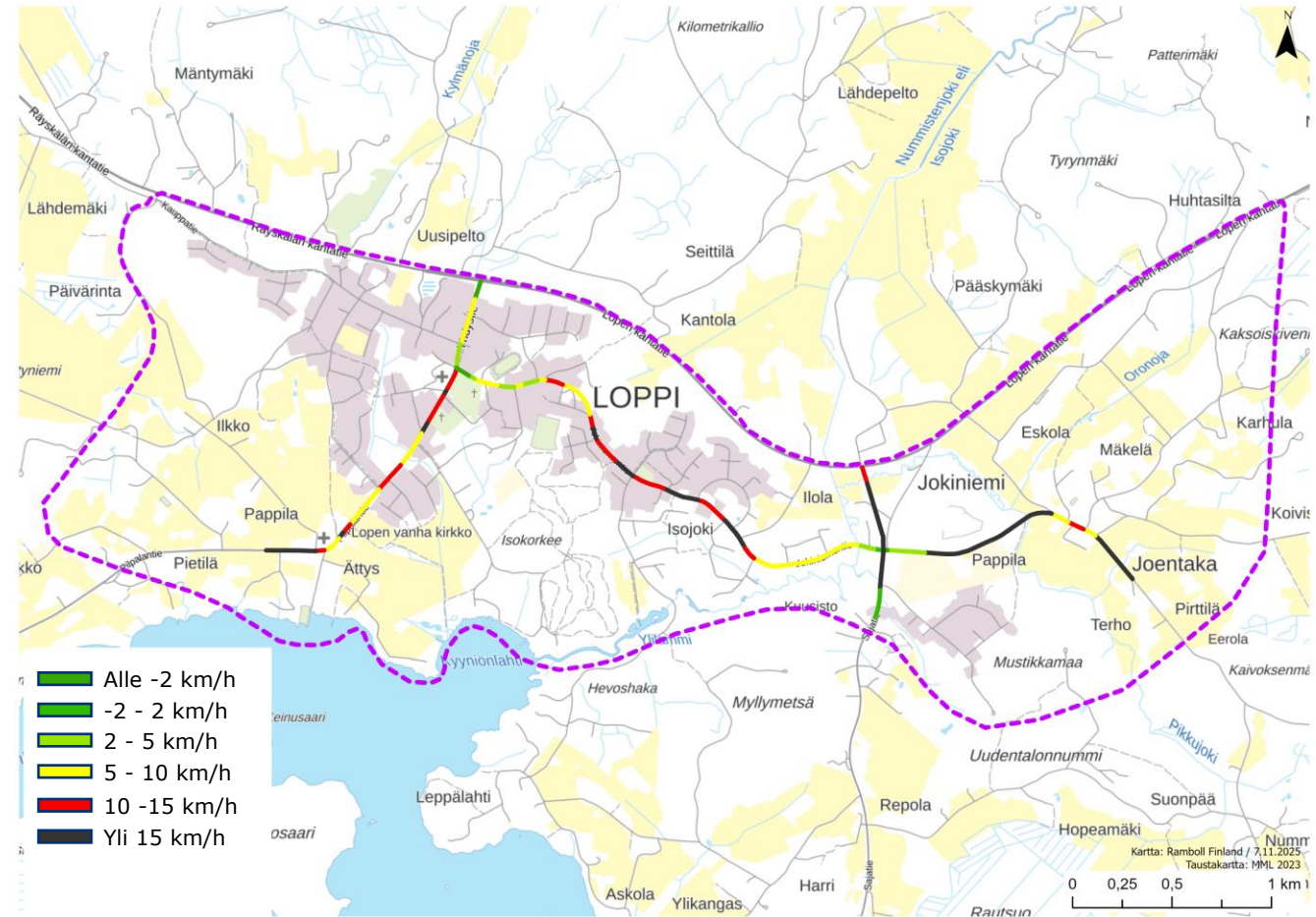
Liikenneturvallisuus – Toteutuneet nopeudet

Lopen kirkonkylän liikenteen nopeuksia on tarkasteltu Tomtom-datan avulla koko vuoden 2024 osalta. Tarkastelu on tehty V85 nopeuksien pohjalta aamun huipputunneilta 07:00-09:00.

Tarkastelualueella erityisesti Pilpalantiellä, Jokiniementien itä-osassa Nyynäistentien itä-osassa sekä Sajatien pohjoisosassa nopeudet ovat huomattavan kovat.

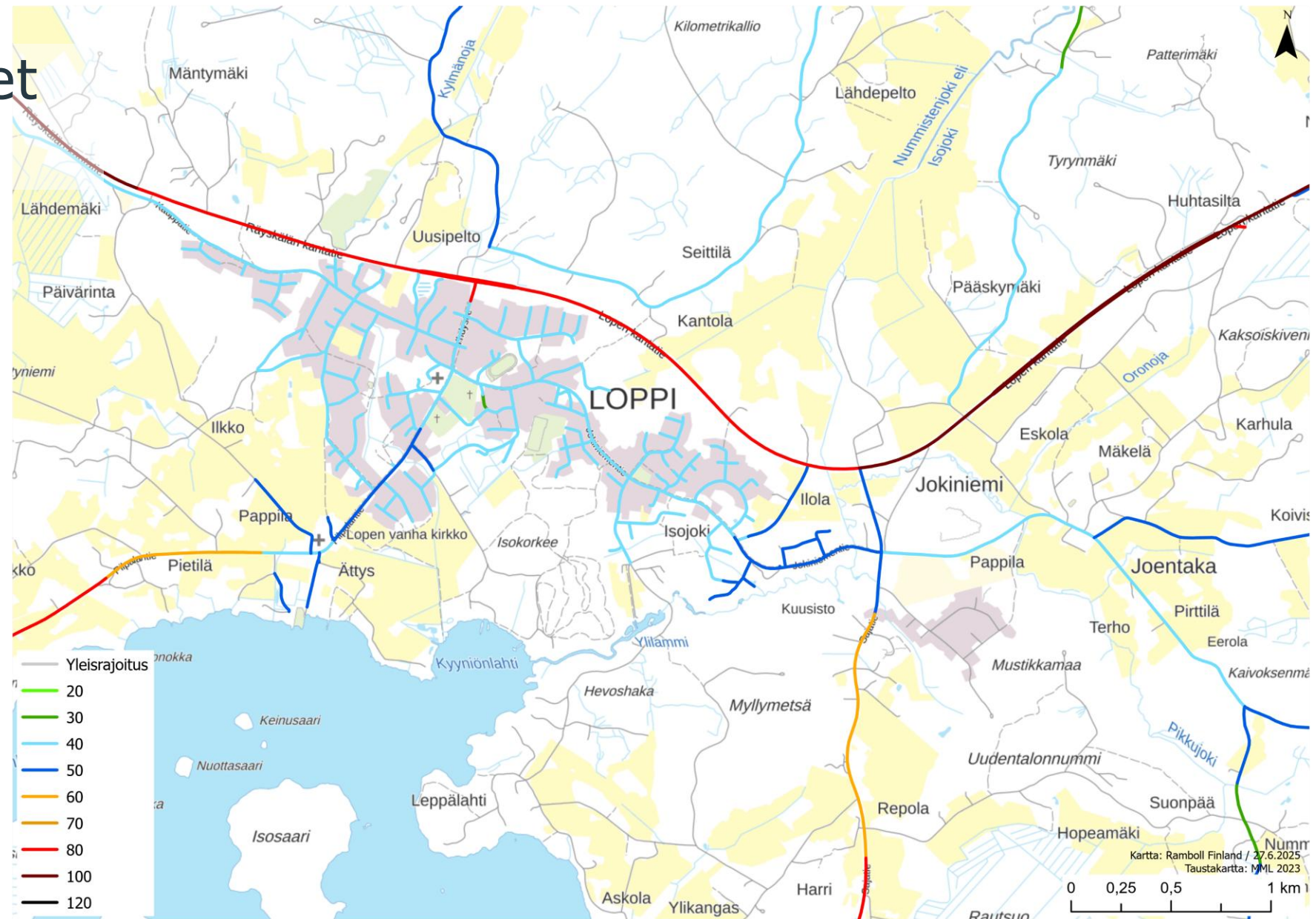
V85-nopeus kuvaa todellista nopeustasoa, jota 15 prosenttia kuljettajista ajaa. Se perustuu kuljettajien luonnolliseen käyttäytymiseen ja siihen, millaisena he kokevat liikenneympäristön. V85 on luotettava mittari liikenneturvallisuuden ja suunnittelun näkökulmasta, sillä se korreloi hyvin onnettomuusriskeihin ja osoittaa, vastaako ympäristö voimassa olevaa nopeusrajoitusta.

Tomtomilla kerätyn tietojen pohjalta voidaan määrittää nopeus-, sujuvuus ja reittitietoja. TomTom kerää jatkuvasti tietoa (paikka ja aika) sen karttatietoja hyödyntävistä ajoneuvoista, matkapuhelimista, TomTom laitteista ja ajoneuvofleeteiltä. Arvion mukaan se saavuttaa noin 5-15 % kokonaisliikenteestä alueesta riippuen, josta pystytään muodostamaan luotettava kuva liikenteestä.

Nopeusrajoitukset

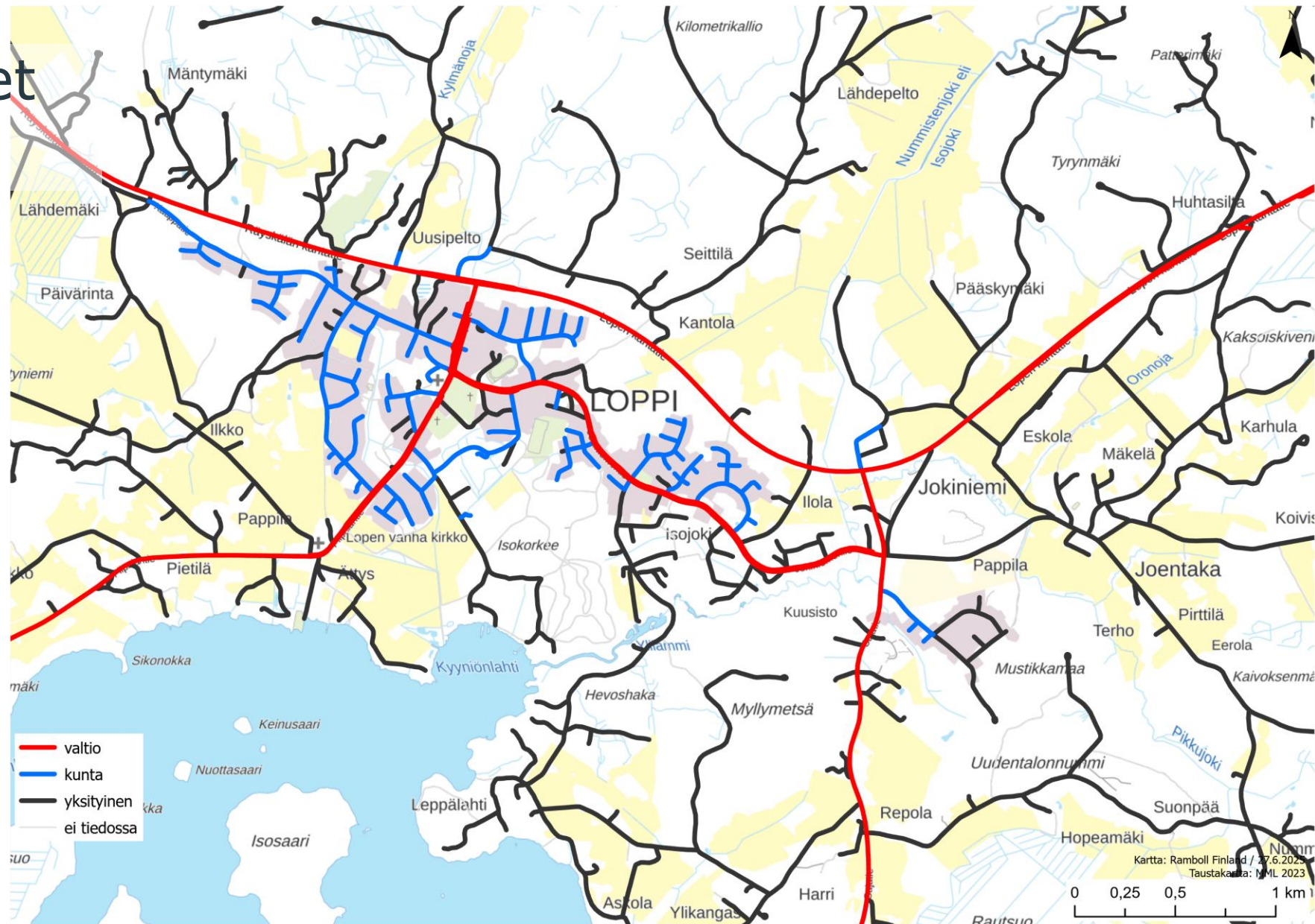
Lopen kirkonkylän taajama-alueella on suurilta osin voimassa 40 km/h nopeusrajoitus.

Lähde: Taustakartta MML,
Tieverkko OSM

Nopeusrajoitukset

Lopen kirkonkylän merkittävimmät päätiet – Jokiniementie, Yhdystie ja Pilpalantie – ovat valtion omistamia ja kuuluvat ELY-keskuksen ylläpidettäviin teihin.

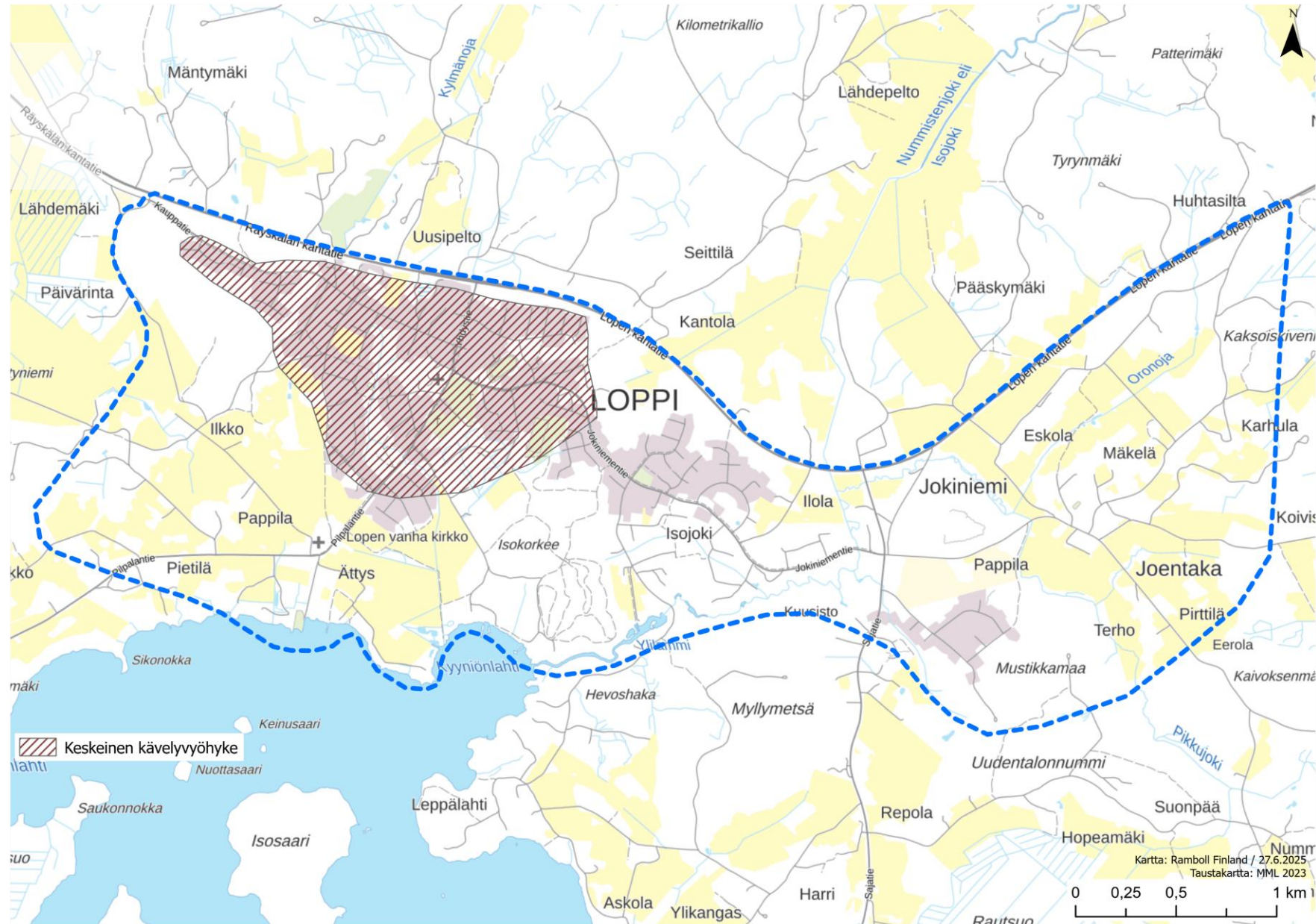

Kävelyalue

Kävelyn ja pyöräliikenteen reittiluokitus on määritelty Lopen kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelmassa (2022).

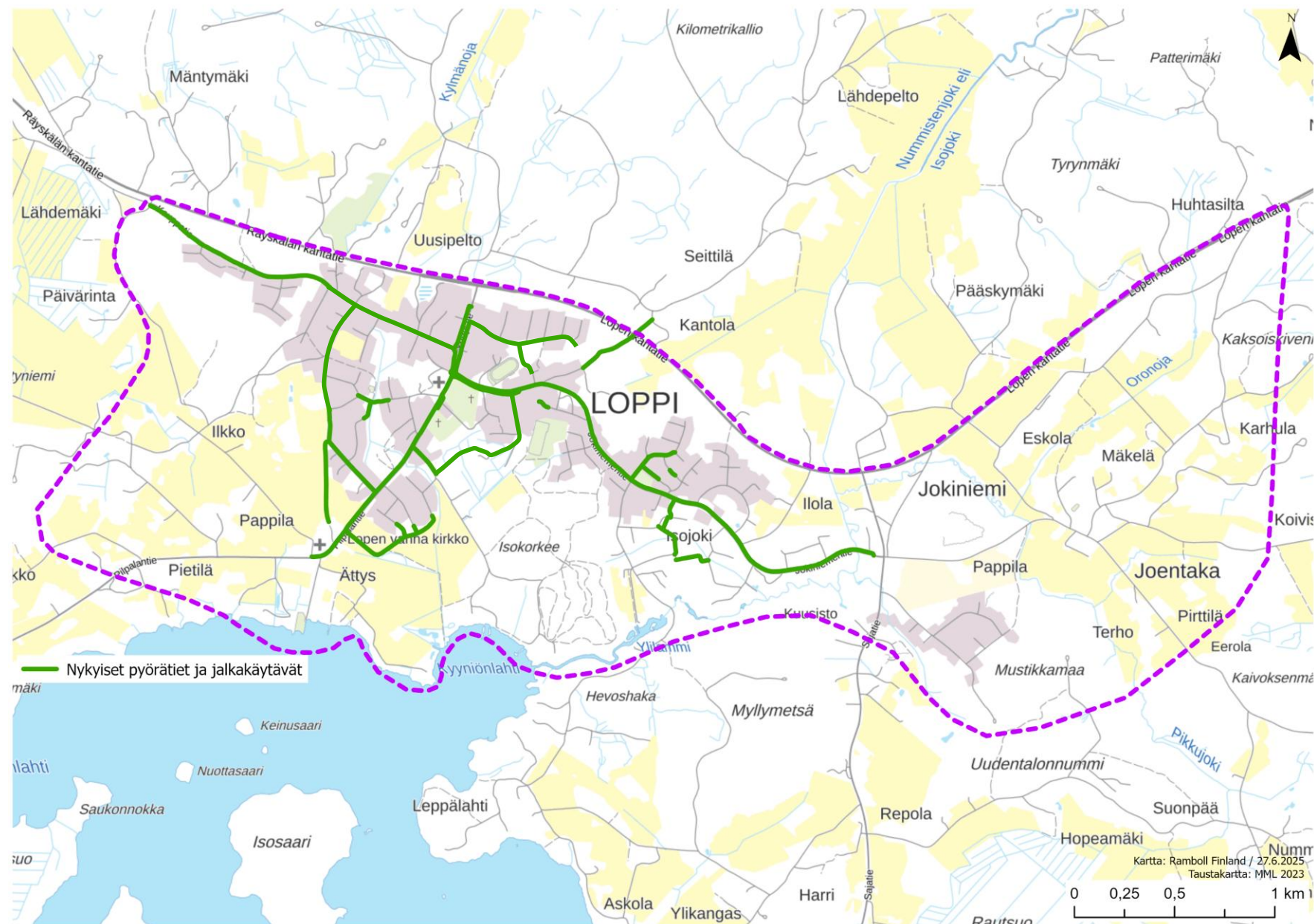
Pyrkimyksenä on vähentää kävelyn houkuttelevuutta vähentäviä tekijöitä, kuten melua, ilmansaasteita sekä turvattomaksi ja esteelliseksi koettua ympäristöä. Lisäksi ohjelmalla pyritään parantamaan jalankulkijan turvallisuutta ja kävelyreittien esteettömyyttä. Tavoitteena on myös lisätä kävelen ja pyörällä tehtävien koulumatkojen määrää sekä edistää kävely-ympäristöjen viihtyisyyttä eri tekijöillä.

Lähde: Taustakartta MML,
Tieverkko OSM

Kävelyn ja pyöräilyn reitit

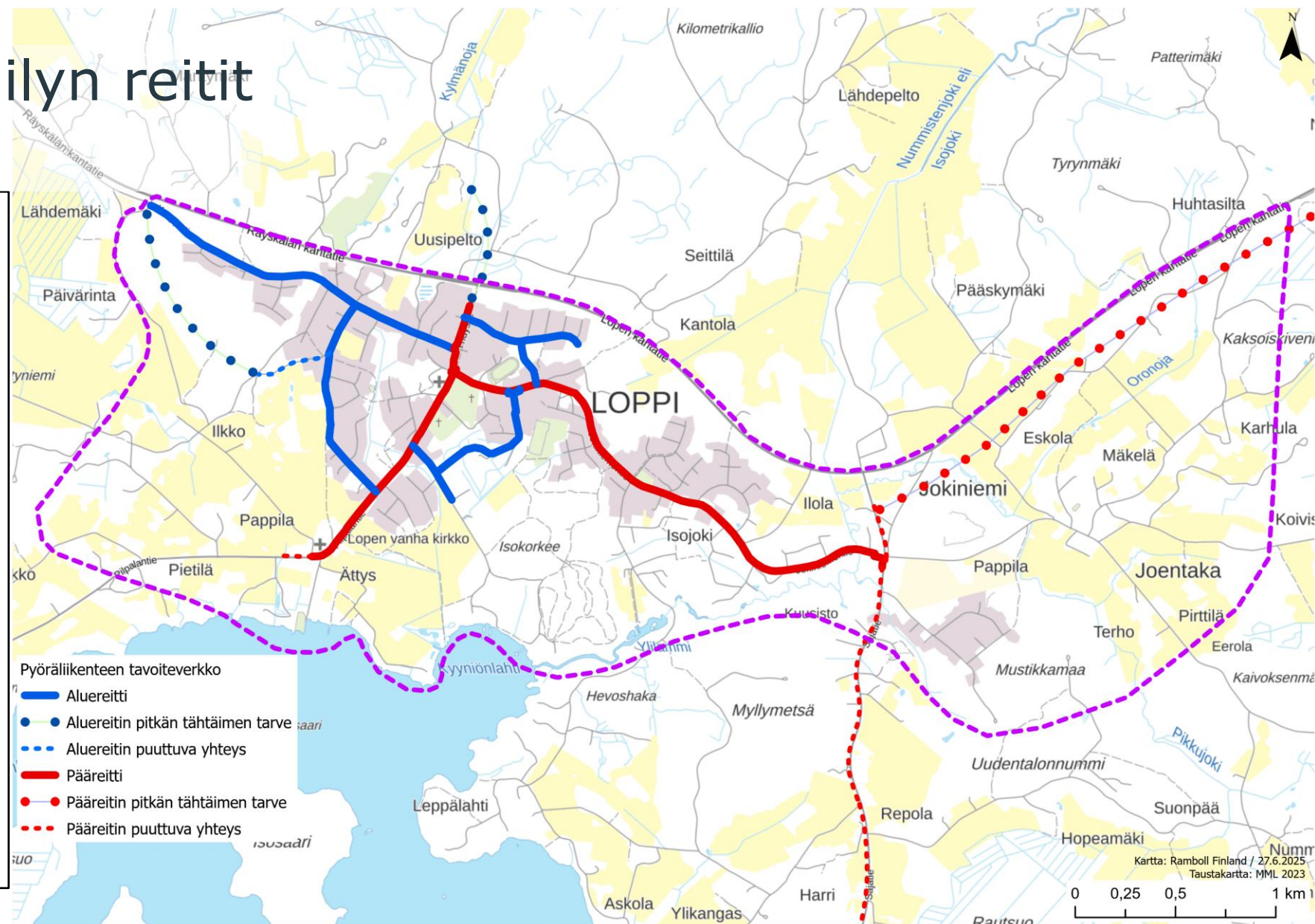
Kirkonkylän taajama-alueella pyöräverkon kattavuus on hyvä. Tunnistettuihin palvelukohteisiin on turvalliset pyörätiet, mutta risteysalueiden järjestelyt ovat paikoin epäselviä ja jäsentämättömiä. Jokiniemen ja Joentaan puolella ei ole erillisiä pyöräteitä. Tunnistettuja haastavia kohtia ovat kantatie 54 ylityskohtat, samoin kuin Sajatien ylityskohta.

Kävelyn ja pyöräilyn reitit

Pyöräliikenteen tavoiteverkkoa on suunniteltu Lopella, ja ensisijaisena tavoitteena ovat turvalliset, suorat ja miellyttävät pyöräreitit, jotka yhdistävät tehokkaasti eri alueet. Pyöräliikenteen suunnitteluperiaatteissa korostetaan pyöräilyn sujuvuutta, yhdistävyyttä ja vaivattomuutta, ja pääreittejä priorisoidaan korkealaatuisen kunnossapidon sekä hyvän valaistuksen avulla. Pyöräliikenteen ja autoliikenteen erottaminen toisistaan on keskeistä vilkkaimmilla alueilla, kun taas rauhallisilla kaduilla voidaan käyttää sekalaisia liikennejärjestelyjä.

Erityisesti suunnittelualueen itäosaan on tunnistettu puuttuvia yhteyksiä Läyliäisten suuntaan, sekä Jokiniemen suuntaan kohti Riihimäkeä

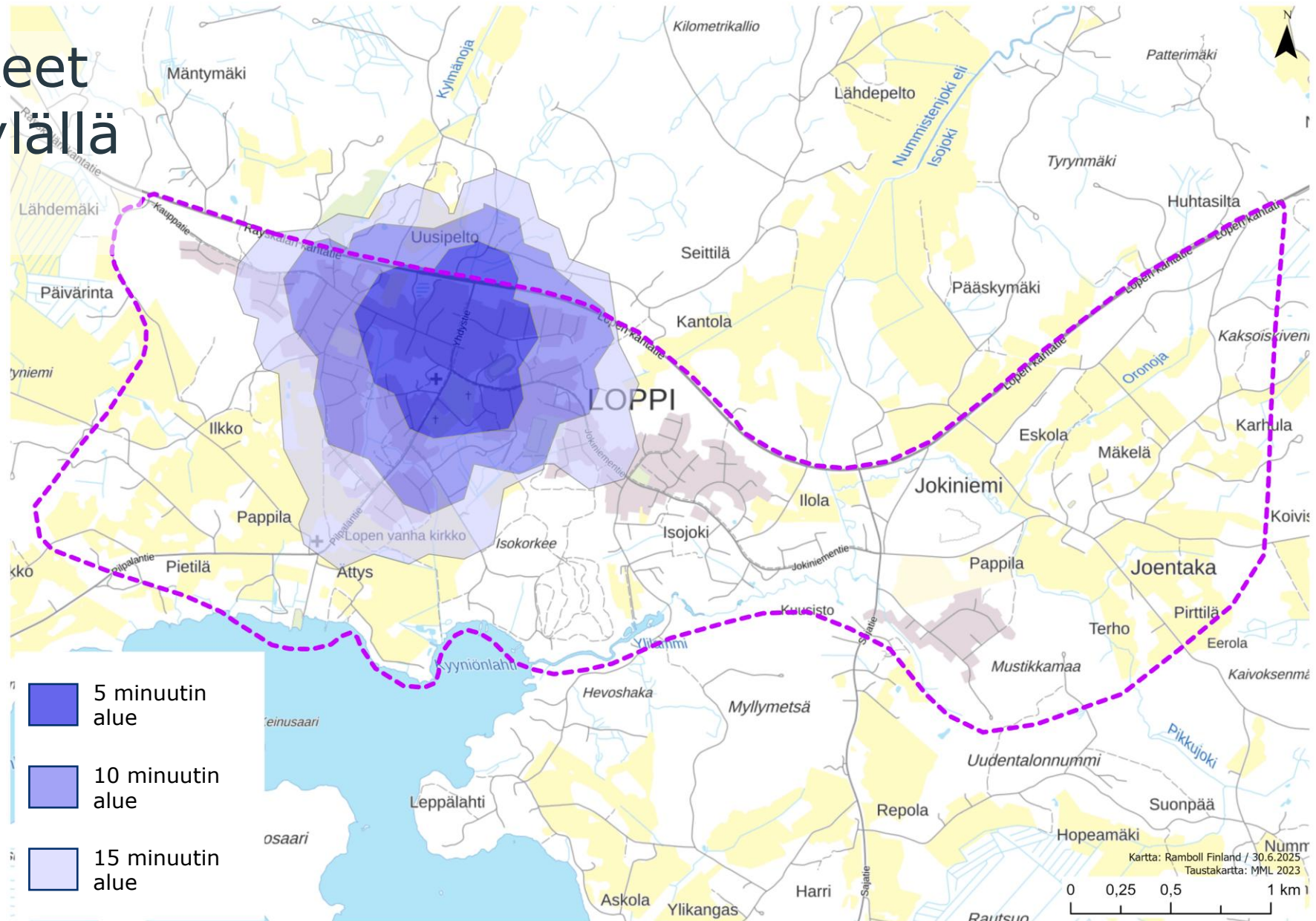

Kävelyvyöhykkeet Lopen kirkonkylällä

15 minuutin etäisyydellä
Lopen kirkonkylältä

1614
asukasta

637
työpaikkaa

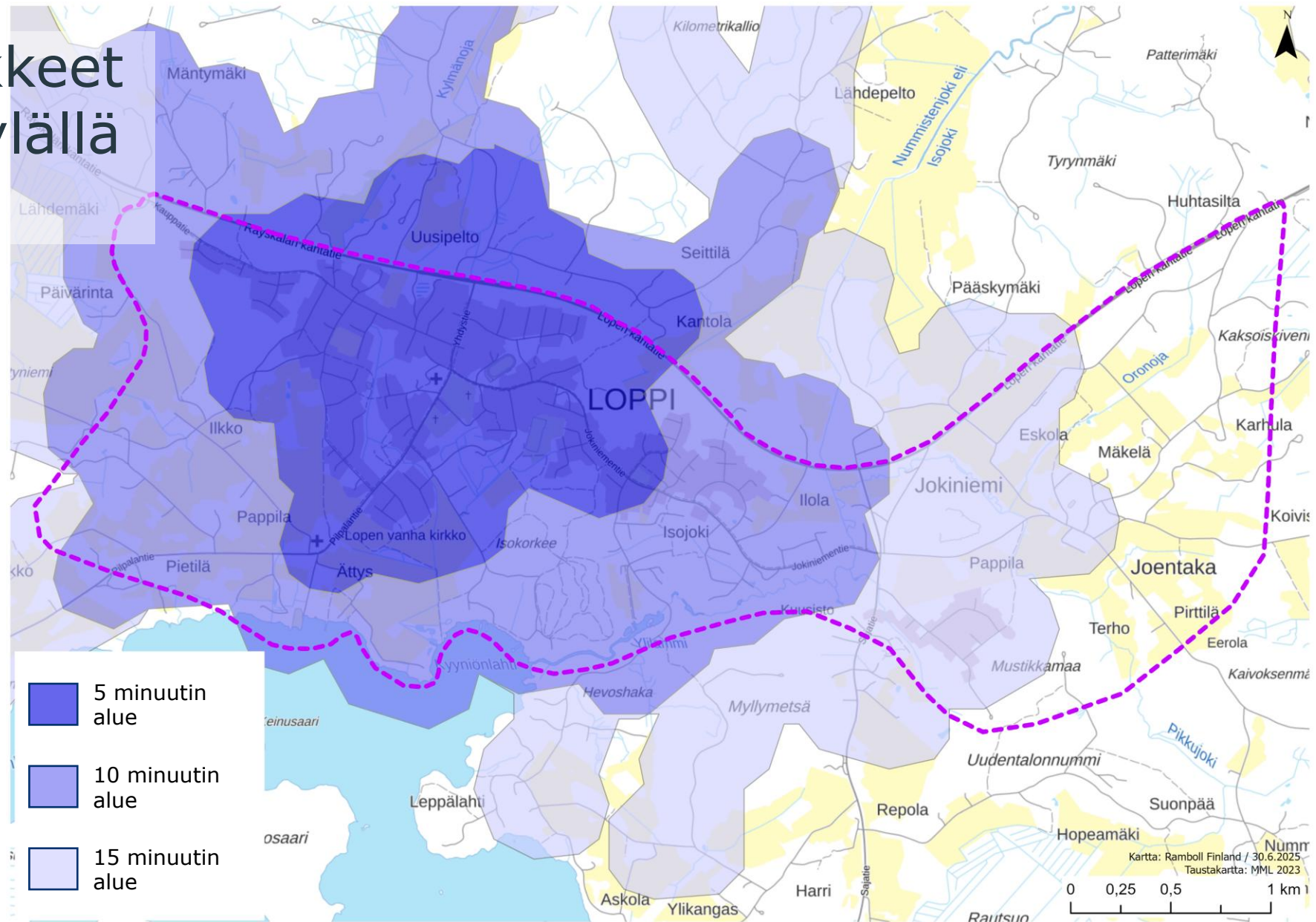
Lähde: Tilastokeskus
Ruututietokanta 2023,
Katuverkko OSM

Pyöräilyvyöhykkeet Lopen kirkonkylällä

15 minuutin etäisyydellä
Lopen kirkonkylältä

2373
asukasta

846
työpaikkaa

Lähde: Tilastokeskus
Ruututietokanta 2023,
Katuverkko OSM

Maisema ja luonto

Maisema ja luonto

Maiseman ja luonnon lähtökohtatarkasteluissa on pyritty tunnistamaan tarkastelualueen maiseman sekä viherrakenteen ja luonnon piirteet sekä arvot kehityssuunnitelman pohjaksi.

Tarkastelualueen nykytilaa on selvitetty kirjallisten lähtötietojen, paikkatieto- ja karttatarkastelujen sekä maastokäynnin avulla. Maiseman, kulttuuriympäristön ja viherrakenteen nykytilan kuvaus esitetään seuraavilla sivuilla teemakarttojen tekstikuvausten ja valokuvien avulla.

Maisema-analyysissä tuodaan esiin tarkastelualueen erityiset piirteet ja arvot koskien maisemaa, kulttuuriympäristöä ja luonnonympäristöä.

Kehityssuunnitelmassa huomioidaan säilytettävät sekä kehitettävät maiseman piirteet, viherrakenne ja kulttuuriympäristö sekä niihin perustuvat suositukset.

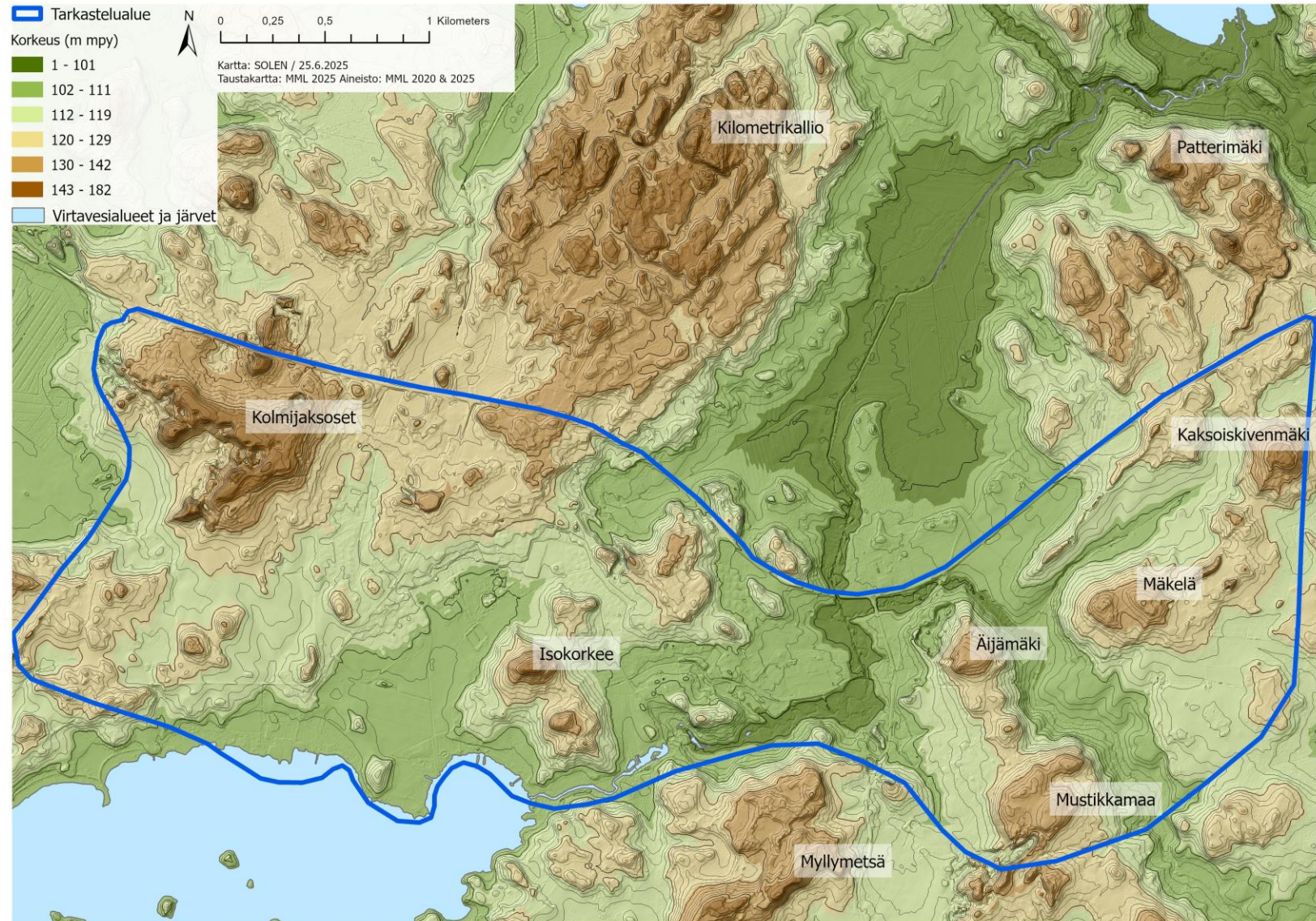
Ilmakuva Kantatie 54 kohti etelää.

Maastonmuodot

Tarkastelualue sijoittuu Kilometrikallion ja Patterimäen eteläpuolelle. Näiden välissä sijaitseva Isojoen laaksopainanne sijoittuu pääasiassa alueen pohjoispuolelle. Laaksopainanne kulkee myös tarkastelualueen halki, kohti Kyyniönlahtea. Painanne on tarkastelualueen matalin kohta ja matalimmillaan noin 100 m mpy.

Tarkastelualueen korkein kohta löytyy alueen luoteiskulmasta. Alueella sijaitsevat Kolmijaksoiset, jotka ovat korkeimmillaan noin 150 m mpy.

Muita korkeita mäkiä tarkastelualueella ovat muun muassa Isokorkee, Mustikkamaa ja Kaksoiskivenmäki.

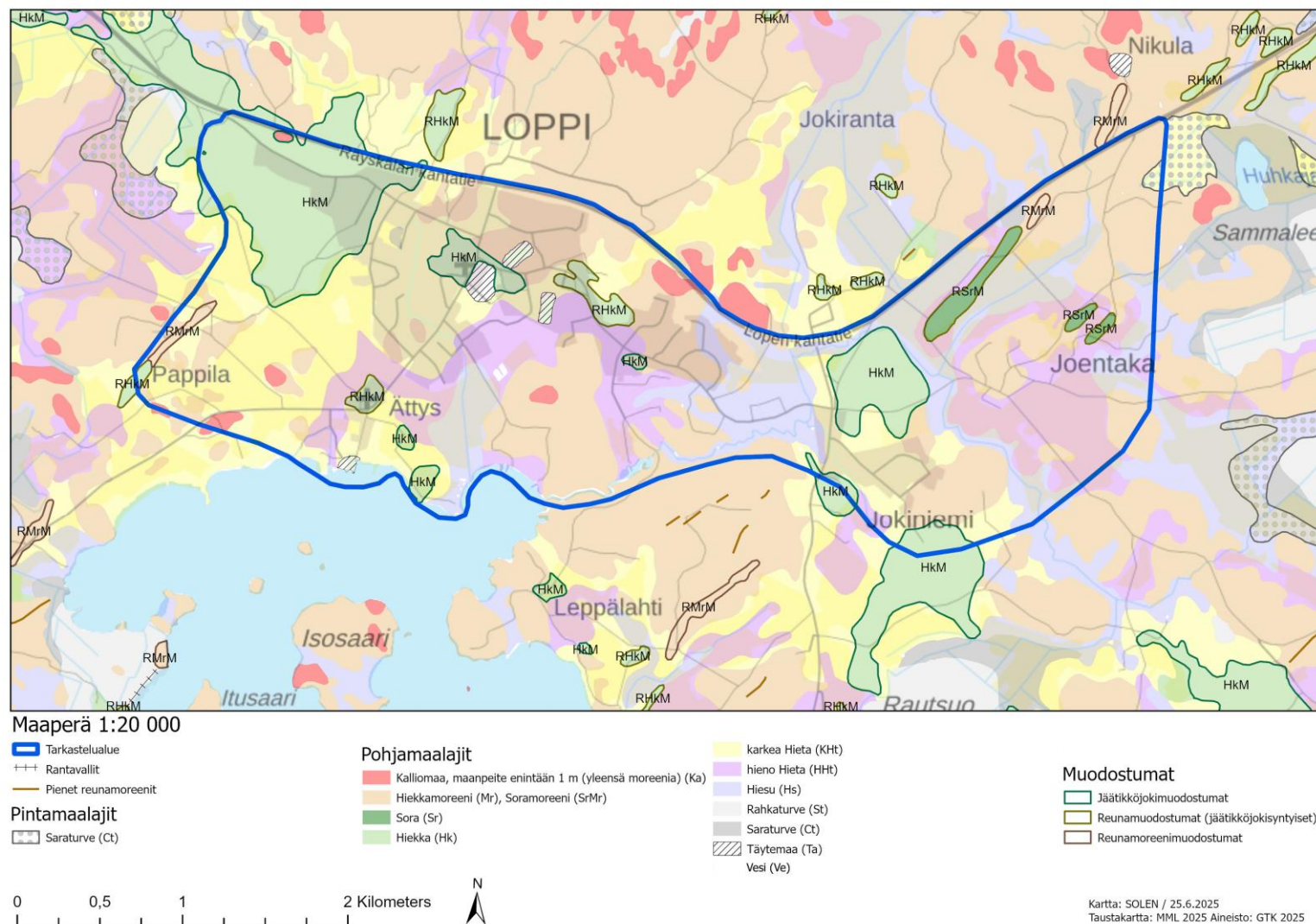

Maaperä

Tarkastelualueen maaperä muodostuu pohjamaalajeiltaan hiesusta, hienosta hiedasta, karkeasta hiedasta sekä hiekka- ja soramoreenista.

Tarkastelualueen maaperä koostuu pohjamaalajeiltaan pääosin hiekka- ja soramoreenista, karkeasta ja hienosta hiedasta, hiesusta, hiekasta sekä sorasta. Tarkastelualueen läheisyydessä pintamaalajina on hieman saraturvetta.

Alueen lähistöllä on reunamuodostumia ja yksi niistä sijaitsee tarkastelualueen länsiosassa. Alueen läheisyydessä sen etelä- ja pohjoispuolella on myös pieniä reunamoreeneja. Alueen lounaispuolella sijaitsee yksi rantavalli.

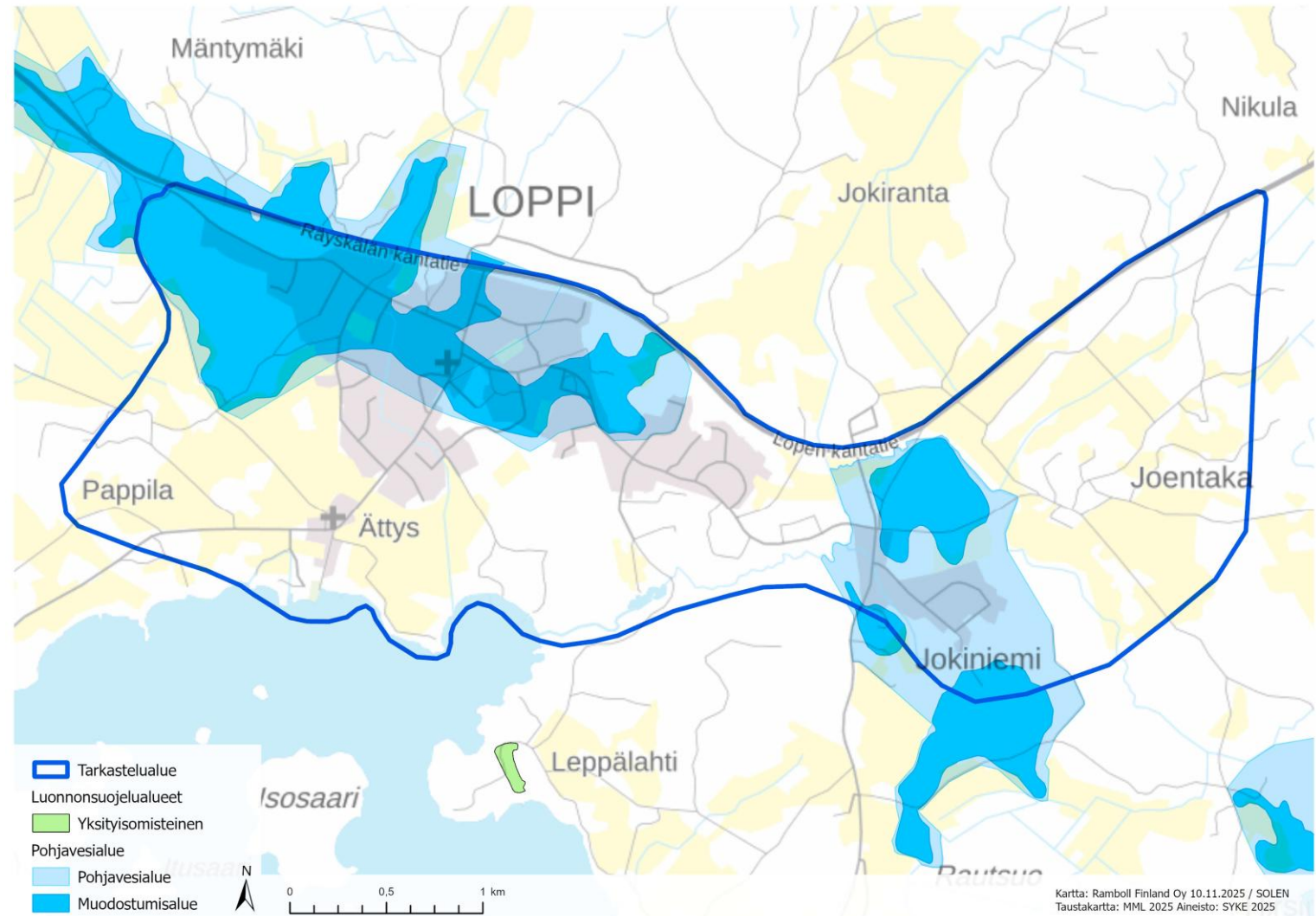
Luonnonympäristö ja pohjavesialueet

Tarkastelualue on pääosin rakennettua ympäristöä tai maatalousaluetta.

Pienuhköet metsäkuviot ovat talousmetsiä. Metsälain suojaamia erityisen tärkeitä elinympäristöjä (ETE) ei sijoitu tarkastelualueelle.

Lopen kirkonkylälle ja sen läheisyyteen sijoittuu laajoja pohjavesialueita ja niiden varsinaisia muodostumisalueita.

Lähin luonnonsuojelualue sijoittuu noin 550 m etäisyydelle etelään (Leppälahden pähkinälehto, LTA300111). Alue on yksityisessä omistuksessa.

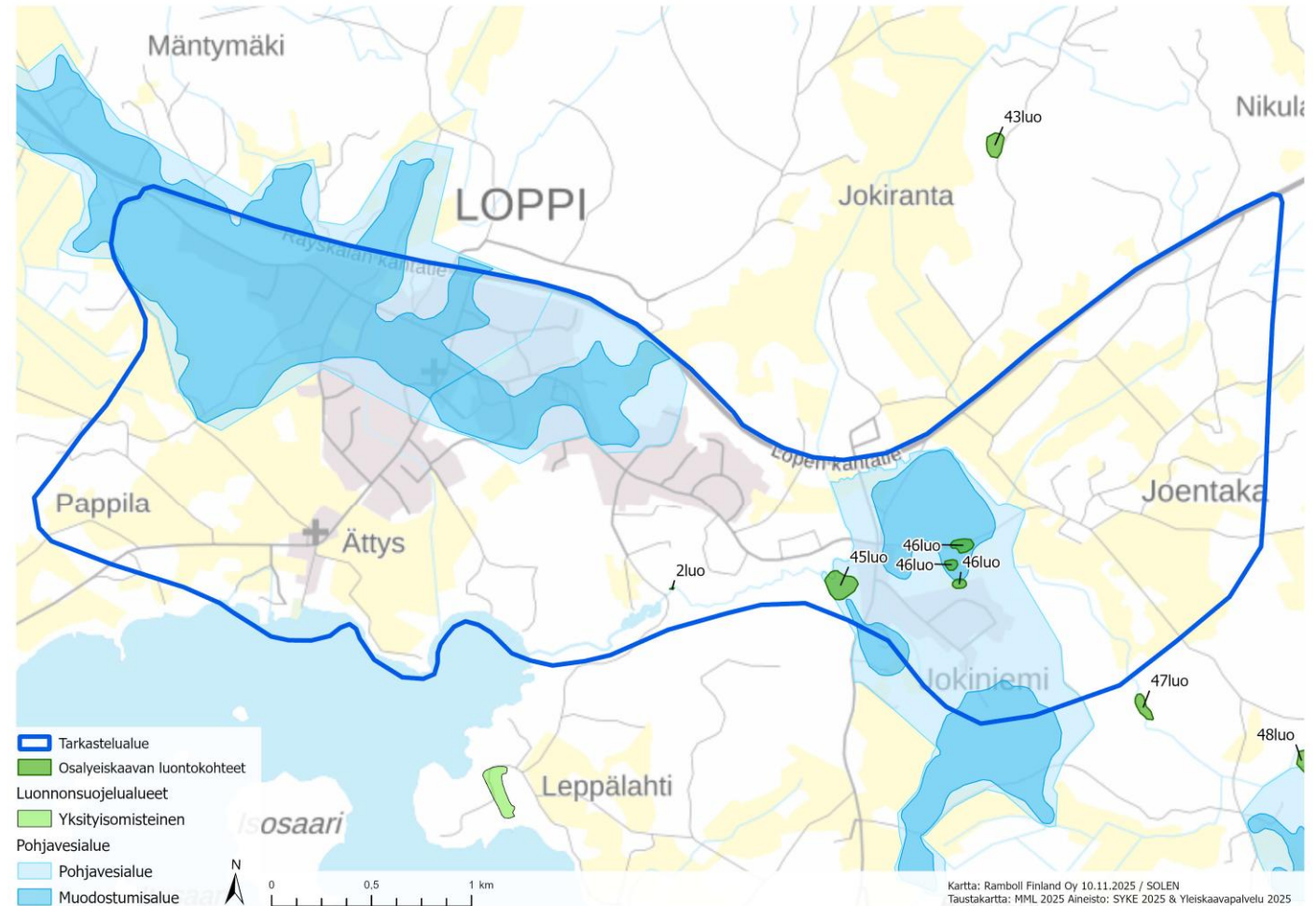

Kartta: Ramboll Finland Oy 10.11.2025 / SOLEN
Taustakartta: MML 2025 Aineisto: SYKE 2025

Osayleiskaavan luontotiedot

Tarkastelualueelle sijoittuvat osayleiskaavan mukaiset luontokohteet (luo).

- 2luo: Nummistenjoen kosket ja lehto
 - Maisemallisesti merkittävät kosket ja arvokas joenvarsilehto sekä lähde
- 45luo: Kuusiston lähteikkö
 - Kirkasvetinen lähdelampi ja pulppuava lähde, josta lähtee pieni puro Nummistenjokeen
- 46luo: Rihipihamännikkö
 - Rauhoitetut tienvarsipetäjät
- 46luo: Pappilan pihamänty
 - Rauhoitettu vanha mänty
- 46luo: Pappilan rajapetäjä
 - Rauhoitettu rajapetäjä, jonka vierestä kulkenut kirkkotie Lopelle

Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet

Tarkastelualueella sijaitsee yksi Kanta-Hämeen maakuntakaavan 2040 maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö: Lopen uusi kirkko. *Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt* (Hämeen liitto 2019) julkaisussa on lisäksi tarkastelualueelle sijoittuvia maakunnallisesti arvokkaita kohteita: Lopen uusi kunnantalo, Kappalaisenpappila sekä Konkkala.

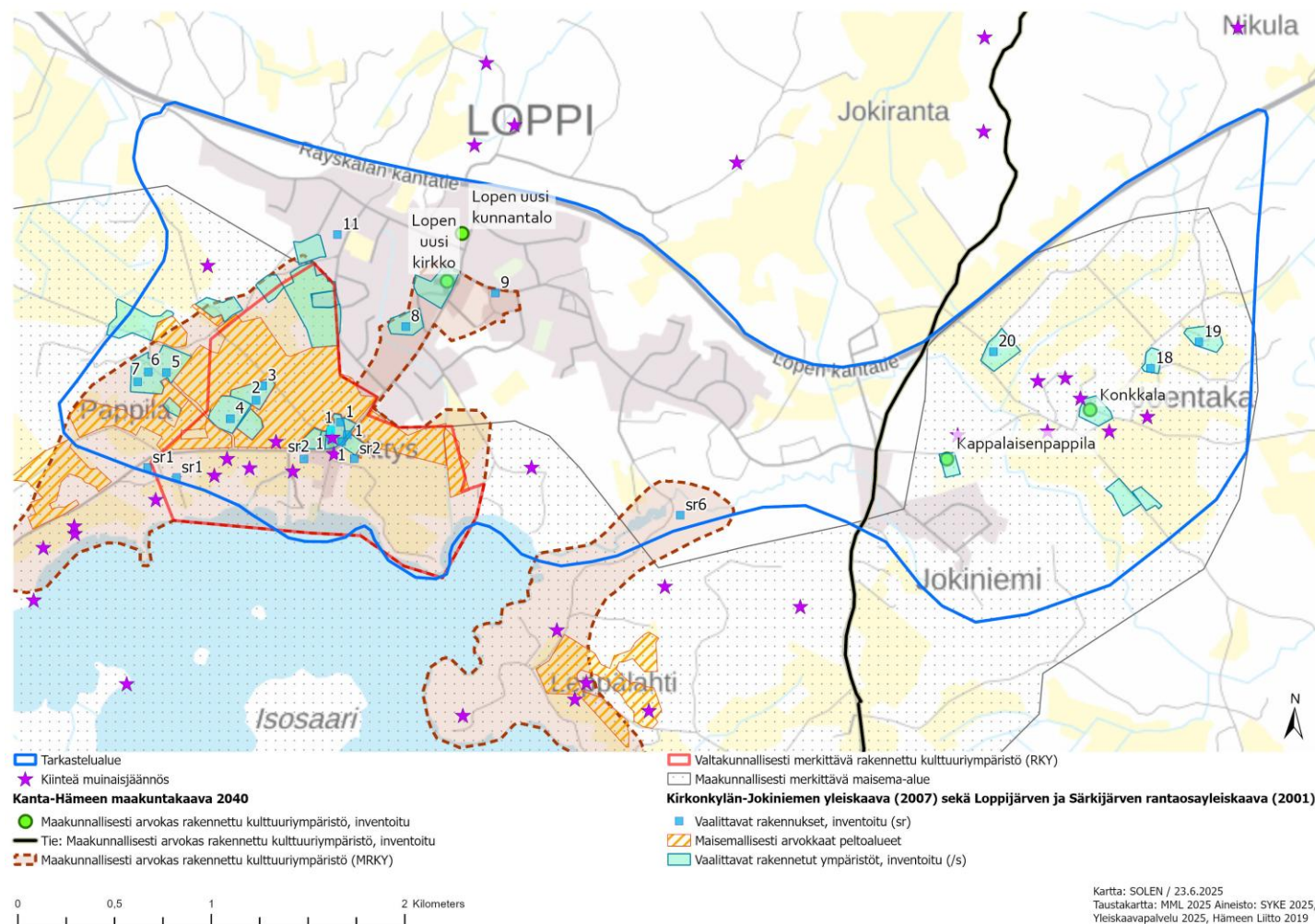
Tarkastelualueella sijaitsee 22 yleiskaavoilla suojeltua rakennussuojelukohdetta:

Kirkonkylä-Jokiniemen yleiskaava (2007):

- 1sr. Kerttulanmaa eli Pyhän Birgitan kirkko
- 1sr. Rinne, Kirkkomäen asutus
- 1sr. Helander, Kirkkomäen asutus
- 1sr. Taarintorppa I. Hilman mökki, Kirkkomäen asutus
- 1sr. Kotiseutumuseo ja 3 aittaa, Kirkkomäen asutus
- 2sr. Hernemäki, Hernemäki
- 3sr. Lehtola, Hernemäki
- 4sr. Kerttulanmaa I. Kirkkoherran pappila
- 5sr. Sukkula
- 6sr. Pirtala
- 7sr. Neulamäki ja Kuusikallio
- 8sr. Uusi-Uotila
- 9sr. Pankki
- 10sr. Uusi kirkko
- 11sr. Metsola I. ent. Lääkärintalo
- 13sr. Konkkala
- 18sr. Mäkelä
- 19sr. Karhula
- 20sr. Eskola

Loppijärven ja Särkijärven rantaosayleiskaava (2001):

- Sr1 Pietilän pihapiiri
- Sr2 Lopen museo, Ättyksen pihapiiri
- Sr6 Vanhakoski; pato ja koski

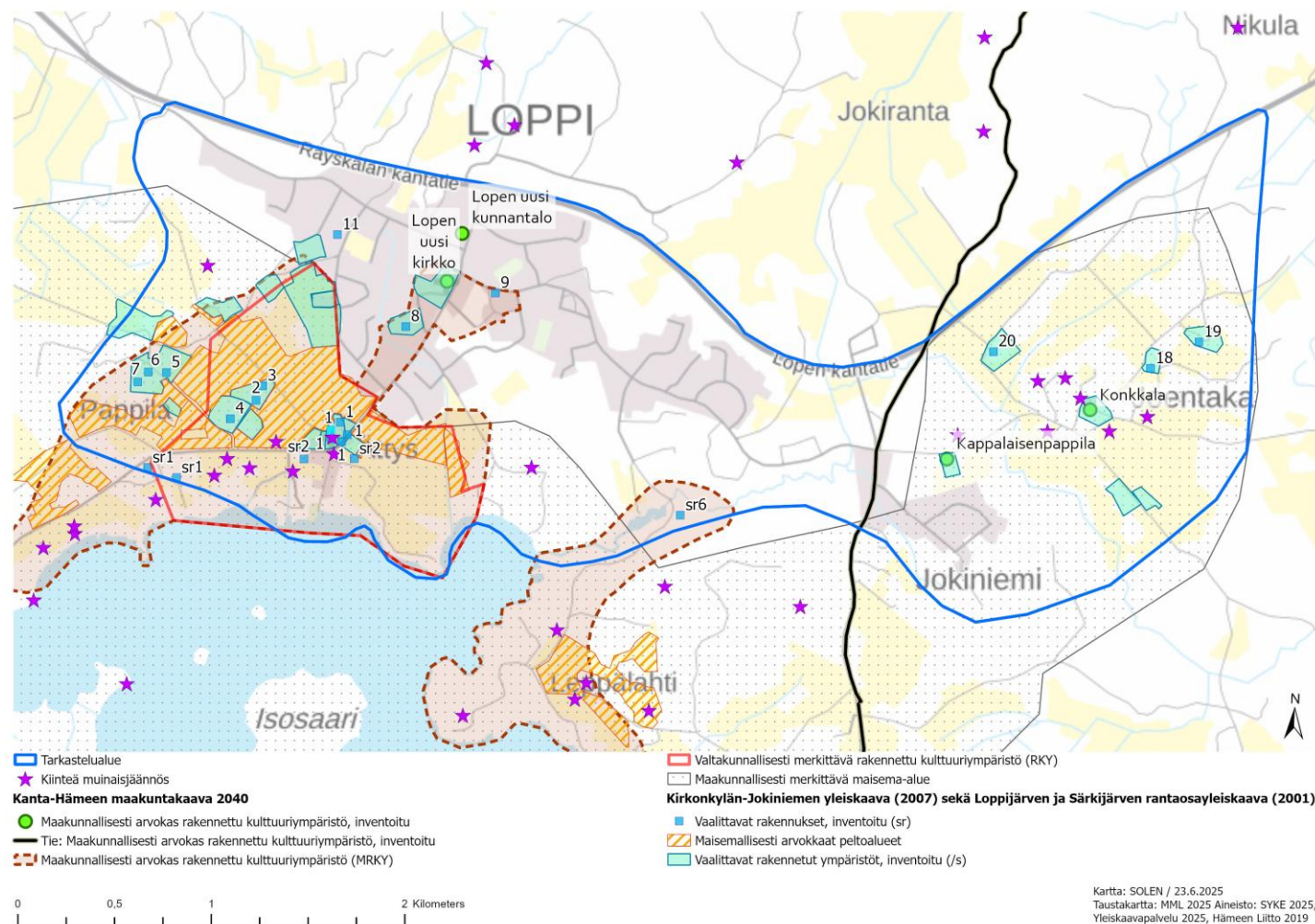
Maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet

Lisäksi **Kirkonkylä-Jokiniemen yleiskaavassa (2007)** on osoitettu merkinnällä **/s** alueita, joilla ympäristö säilytetään (PY/s, MA/s, AP/s, A/s, M-2/s, P/s, ao/s).

- Eskola, AM/s. I/1
- Mäkelä, A/s. I/3.2
- Karhula, AM/s. I/3.2
- Konkkala, AM/s. I/3.3
- Pirttilä, AM/s. I/3.4
- Kiera, AM/s. I/3.4 42
- Kittilän pappila, AP/s. I/5
- Uusi kirkko ja hautausmaa, P/s. III/2
- Kanttorila, P/s. III/2
- Kirkkomäki ja vanha kyläkeskus, PY/s, AP/s. III/5.1
- Halmela AM/s. III/5.2.1
- Hernemäki, A/s. III/5.2.2
- Pappila, P/s. III/5.2.3
- Mäkelä ja ympäristö, AM/s, AP/s. III/5.2.4
- Neulamäki ja Kuusikallio. A/s. III/5.2.5
- Pirtala ja Sukkula, AP/s. III/5.2.6
- Vanha Ilkko, AP/s. III/5.2.7
- Uusi-Uotila, AM/s. III/5.2.8
- Terveyskeskus, P/s. III/8.4

Tarkastelualueella sijaitsee 16 kiinteää muinaisjäännettä.

Lisäksi tarkastelualueella ja sen lähistöllä sijaitsee muita maiseman ja kulttuuriympäristön arvokohteita sekä -alueita.

Kulttuuriympäristön arvokohteet ja -alueet, kohdekuvaaukset

Maakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö

Hämeen maakunnallisesti arvokkaat rakennetut kulttuuriympäristöt (Hämeen liitto 2019)

Lopen kirkonkylän kulttuurimaisema RKY/MRKY

Loppijärven pohjoisrannalla avautuu laaja viljelymaisema, jota jäsentävät koivua ja kuusta kasvavat kummut. Asutus on aikojen kuluessa sijoittunut näille kumpareille. Lopen kylän asutuksen arvellaan olevan peräisin rautakauden lopulta. Maiseman kohokohtina ovat molemmat kirkkorakennukset. Erityisen viehättävän kokonaisuuden muodostaa Vanhankirkonmäki, jonka alarinteellä on myös vanhaa asutusta. Lopen vanha puukirkko on rakennettu 1600-luvun keskivaiheilla. Se on siis maamme vanhimpia puukirkkoja. Eräät tutkijat ovat ajoittaneet kirkon varhaisemmaksi, jopa 1500-luvulla rakennetuksi. Kirkko on nimetty Pyhälle Birgitalle, mistä johtuu kirkon nimitys Santa-Pirjo. Tyypiltään kirkko on torniton pitkäkirkko. Sisätilaa kattaa lautainen tynnyriholvi. 1800-luvulla kirkko oli laajennettuna ristikirkoksi, mutta alkuperäinen perusmuoto palautettiin 1916 suoritetussa korjauksessa. Lopen Vanhankirkon ympäristöllä on huomattava asutushistoriallinen merkitys. Vanhat maanmittauskartat, vuoden 1699 kartta ja vuoden 1798 isojakokartta näyttävät asutuksen sijainneen tuolloin tiiviisti kirkon ympärillä. Rantapolun varrella oleva pienimittakaavainen asutus juontanee myös juurensa 1700-luvun lopulta. Kyläkeskuksen ympärillä olevat pellot ovat olleet jo 1700-luvun lopulla pääosin viljelyksessä tai niittyinä ja sikomaina. Vanhalla kylätontilla sijaitsevan Ättyksen tilan asuinrakennus on 1800-luvulta, mutta sen ulkoasua on muutettu myöhemmin. Rakennus on korotettu kaksikerroksiseksi ja julkisivuja muutettu. Pietilän tila on muutettu kyläkeskuksesta nykyiselle paikalleen 1800-luvun alkupuolella. Entinen päärakennus siirrettiin paikalle 1854, ja nykyiseen mittaansa se laajennettiin 1860. Tuolta ajalta on rakennuksen hyvin säilynyt ulkoasu kauniine lehtisahaornamenteineen. Päärakennuksen itäpuolella on vanha hirsinen vilja-aitta, joka lienee siirretty samaan aikaan. Aitan itäpuolella on hirsinen sauna 1930-luvulta. Pihamaan pohjoisreunaa rajaa punaiseksi maalattu pakarirakennus, jonka hirsiosa on vuodelta 1933, lautarakenteinen itäpää on vuodelta 1957. Järven puolelle on rakennettu uusi päärakennus vuonna 1962. Vanhan kirkon mäki ympäristöineen on valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö. Uotilan tilan rakennusryhmä muodostaa yhtenäisen 1900-luvun alun rakennusryhmän. Sekä komea jugendtyylinen päärakennus, kivinavetta että viljamakasiini ovat vuodelta 1905. Heikkilän vuonna 1867 perustettu yläkansakoulu kuuluu Hämeen vanhimpiin. Kumpareella sijaitseva koulutalo on 1890-luvulta. Ilkon ja Mäkelän tiloilla on vanhat 1800-luvun asuinrakennukset. Uuden kirkon lähellä on Lopen Säästöpankin entinen toimitalo. Rakennusmestari Heikki Siikosen piirtämä punatiilinen rakennus on vuodelta 1926.

Rantatie Pälsi - Leppälahti – Vanhakoski MRKY

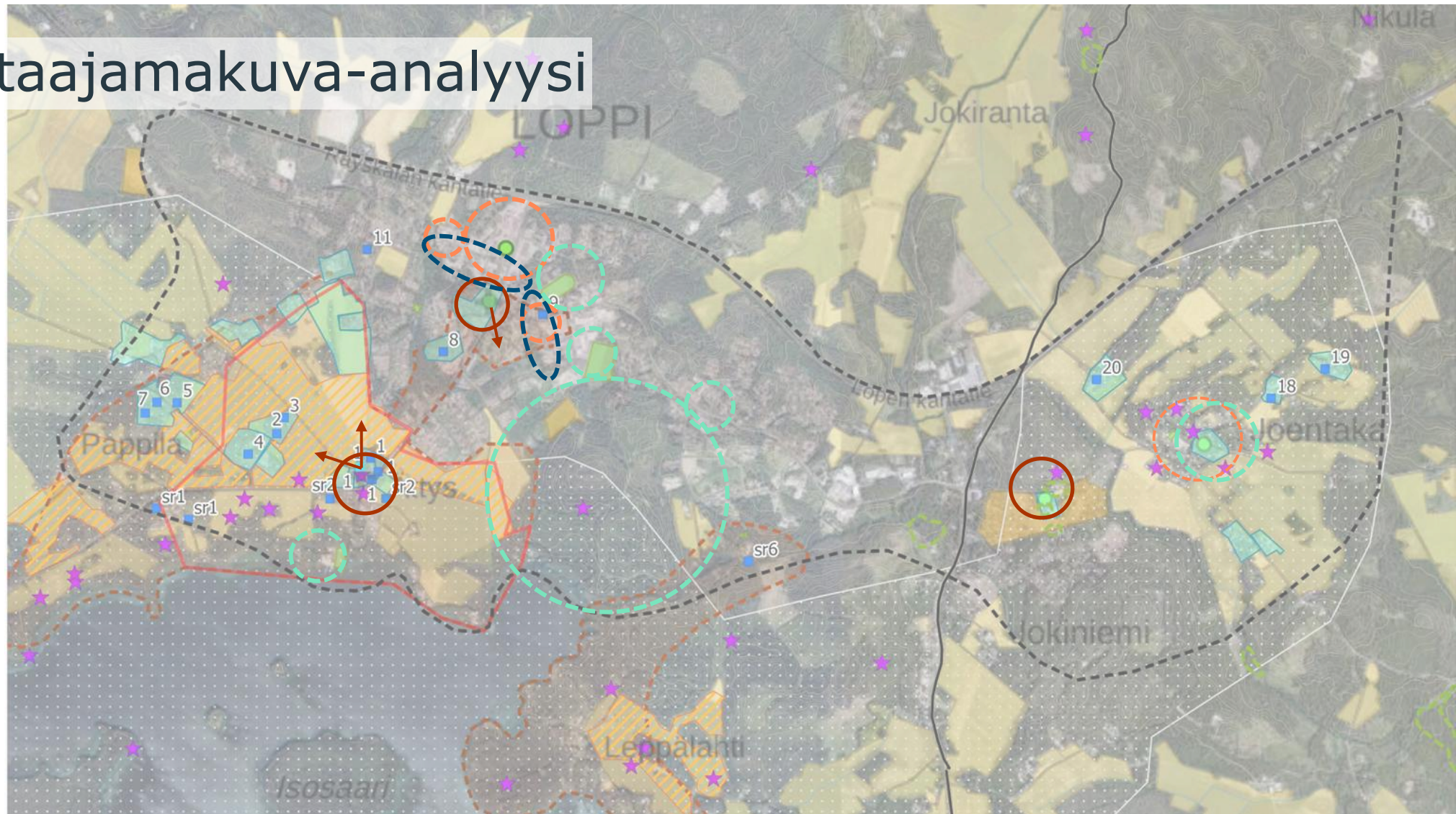
Erittäin kaunis, tuuhean lehvistön reunustama kapea tie kulkee pitkin Loppijärven rantaa. Alue on asutukseltaan vanhaa, mitä todistaa Pälsin pihassa sijaitseva uhrikivi. Sajaniemen rautakautisperäinen kylätontti on sijainnut Pälsin talon paikkeilla. Muinaistutkija, kirjailija Sakari Pälsi on syntynyt Sajaniemen Pälsissä. Tien varrella on säilynyt monia 1800-luvun asuinrakennuksia, joista osa on ollut huvilakäytössä. Pälsin pihapiiri muodostaa arvokkaan kokonaisuuden. Vanhakosken historiallisella myllypaikalla on yhä yksi myllyrakennus, myllärin asuintupa sekä kaksi vanhaa aittaa.

Maisema-/ taajamakuva-analyysi

Maiseman- /
taajamakuva ja
ympäristön
ominaispiirteet sekä
arvot

- Palvelut tai muut toiminnalliset kohteet / kohtaamispaikat
- Kulttuurihistoriallisesti ja / tai maisemallisesti tärkeä kohde tai kokonaisuus
- Lähiympäristön virkistysarvot
- Tärkeä näkymäsuunta
- Maisemallisesti jäsentymätön ja ympäristöltään viimeistelemätön alue

 Tarkastelualue

 Kiinteä muinaisjäänös

 Valtakunnallisesti merkittävä rakennettu kulttuuriympäristö (RKY)

 Korkeuskäyrä

Kirkonkylän-Jokiniemen yleiskaava (2007) sekä Loppijärven ja Särkijärven rantaosayleiskaava (2001)

 Vaalittavat rakennukset, inventoitu (sr)

 Luonnon monimuotoisuuden kannalta erityisen tärkeä alue (luo)

 Maisemallisesti arvokkaat peltoalueet

 Vaalittavat rakennetut ympäristöt, inventoitu (/s)

Kanta-Hämeen maakuntakaava 2040

 Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, inventoitu

 Tie: Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö, inventoitu

 Maakunnallisesti arvokas rakennettu kulttuuriympäristö (MRKY)

 Maakunnallisesti merkittävä maisema-alue

Maastotietokanta

 Urheilu ja virkistys

 Maatalousmaa

 Niitty

Seuraavilla sivuilla
analyysiä on
tarkennettu.

Kartta: Ramboll Finland Oy 20.10.2025/SS
Taustakartta: MML 2025 Aineisto: SYKE 2025,
Yleiskaavapalvelu 2025, Hämeen Liitto 2019

Valokuvia: Lopen kirkonkylä

Näkymä Yhdystieltä Kantatie 54: suuntaan (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Näkymä kunnantalolle ja Leijona-patsaalle Yhdystieltä (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Näkymä Kauppatieltä Lopen kunnan kirjastolle

Näkymä Kauppatieltä Lopen torille (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Näkymä Kauppatieltä toiselle Leijona-patsaalle. Lopen lähiasema taka-alalla (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Näkymä Kauppatieltä länteen. Eräloppi Oy:n rakennukset taustalla (Kartalla: Maisemallisesti jäsentymätön alue).

Näkymä Kauppatieltä entiselle torille ja nykyiselle parkkipaikalle. Hieno maisemamäntä Eräloppi Oy:n kulmalla (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Näkymä Kauppatieltä itään. Eräloppi Oy:n rakennus vasemmalla (Kartalla: Maisemallisesti jäsentymätön alue).

Valokuvia rakennuksista: Lopen kirkonkylä

Uudisrakennus hoivakoti Eedilä Lopen koulukeskuksen vieressä.

Lopen uusi kirkko on rakennettu ensimmäisen kerran 1885-1887. 1912 tulipalon jälkeen kirkko rakennettiin uudelleen 1919-1921 entisen malliseksi.

Lastikka liikuntahalli, joka valmistui 2023 Lopen koulukeskuksen viereen Opintielle.

Pyhän Birgitan kirkko eli Santa-Pirjon on Lopen vanha puukirkko. Kirkko on rakennettu 1600-luvun keskivaiheella ja on vanhimpia puukirkkoja Suomessa.

Lopen uusi kunnantalo on rakennettu 1979 Arkkitehtitoimisto Mikkola & Lehtiluodon toimesta.

Kuntala ent.kunnantalo sijaitsee torin vieressä. Rakennuksessa toimii nuorisopalvelut ja muita paikallisyhdistyksiä.

Kauppatiellä sijaitseva punatiilinen liikerakennus. Muodostaa osan keskustan punatiilirakennusten sarjaa.

Vanhan kirkonmäellä sijaitsee kotiseutumuseo Lukkarin Puustelli ja aittoja.

Valokuvia: Jokiniemi

Joentaan koulu Punaportintieltä kuvattuna (Kartalla: Palvelu tai muu toiminnallinen kohde).

Pappilanpuiston luomutilan pellot Nyynäistentieltä kuvattuna (Kartalla: Kulttuurihistoriallisesti tärkeä kohde).

Pappilanpuiston luomutilan päärakennus Nyynäistentieltä kuvattuna

Maisema, kulttuuriympäristö ja luonto: SWOT-analyysi

Vahvuudet

- + Selkeä ja kompakti keskustarakenne
- + Historiallisia rakennuksia keskusta-alueella
- + Hyvä saavutettavuus Kantatie 54 varrella
- + Kattava koulukeskus keskeisellä paikalla. Houkuttelee lapsiperheitä alueelle.
- + Lähipalveluiden monipuolisuus, erityisesti koulu, päiväkot, kauppa, kirjasto, huoltoasema ja ravintola.
- + Kunnostettuja leikkipuistoja useita keskusta-alueella.
- + Luonto- ja virkistyskohteita lähellä esim. Iso-Korkea, Luutasuo ja uimarantoja.
- + Paikoin hyvin ylläpidetyt kulttuurihistorialliset rakennukset ja ympäristöt.

Heikkoudet

- Paikoin vanhojen rakennusten huono kunto pääteiden varsilla.
- Opastus puuttuu, jolloin esimerkiksi satunnaiselle matkailijalle on vaikea löytää historiallisia kohteita.
- Rajoitettu julkinen liikenne.

Mahdollisuudet

- Tyhjiään olevien rakennusten käyttömahdollisuuksien tunnistaminen -> korjaaminen ja ylläpito.
- Kulttuurihistoriallisista kohteista tiedottaminen maastossa, mahdolliset teemareitit historiallisten ja luonnonympäristöltään arvokkaiden kohteiden kautta.
- Asukkaiden sitoutuminen oman ympäristönsä parantamiseen. Aktiivisten asukkaiden sitouttaminen esim. asukas yhdistyksen tai yhteisöllisten tapahtumien muodossa, kuten siivouspäivä.
- Yleisesti kuntalaisten aktivointi ympäristön parantamiseen.
- Kävely-ympäristön- ja esteettömyyden parantaminen.

Uhat

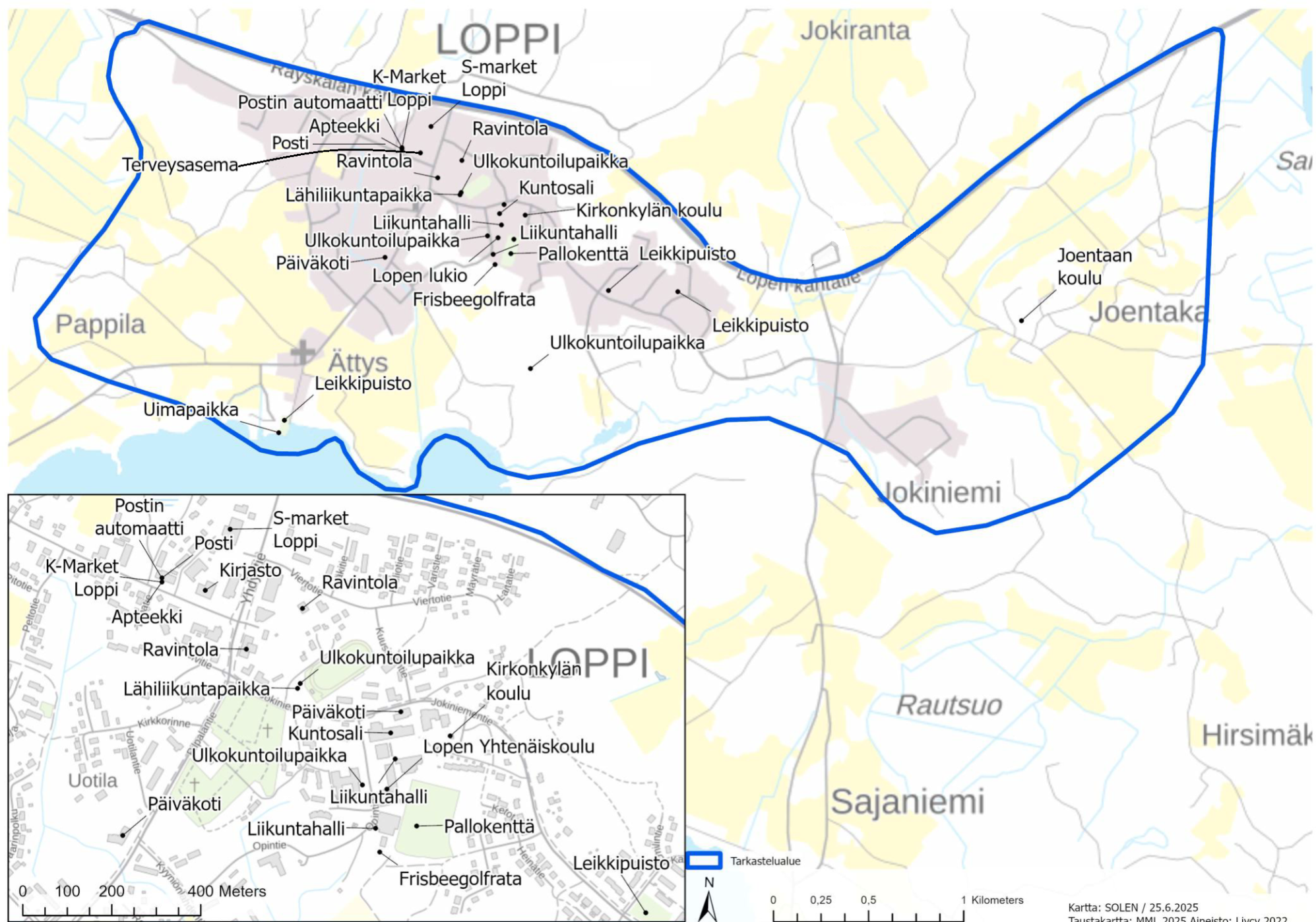
- Vanhojen huonokuntoisten rakennusten huonokuntoisuuden pahentuminen ajan myötä, joka vaikuttaa kirkonkylän viihtyisyyteen.
- Tyhjät liikehuoneistot viestivät 'kuolleesta kylästä'
- Rakennusperintökohteiden rappeutuminen, mikäli jäävät ilman käyttöä.

Palvelut

Palvelut

Tarkastelualueen suurin palvelukeskittymä on kirkonkylän keskusta-alue.

Alueelta löytyy muun muassa päiväkotia, koulu, urheilukenttä sekä kaupallisia palveluita.

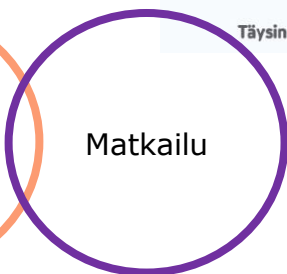
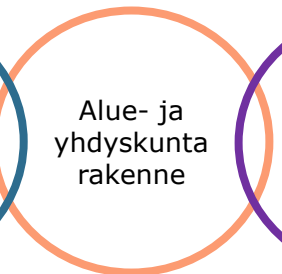
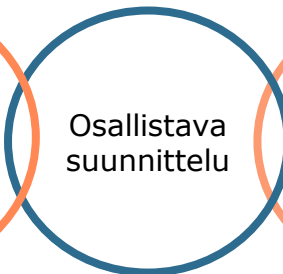
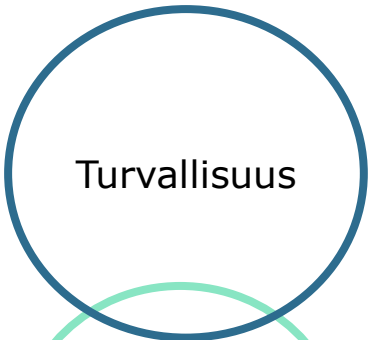

Kysely kunnanvaltuutetuille

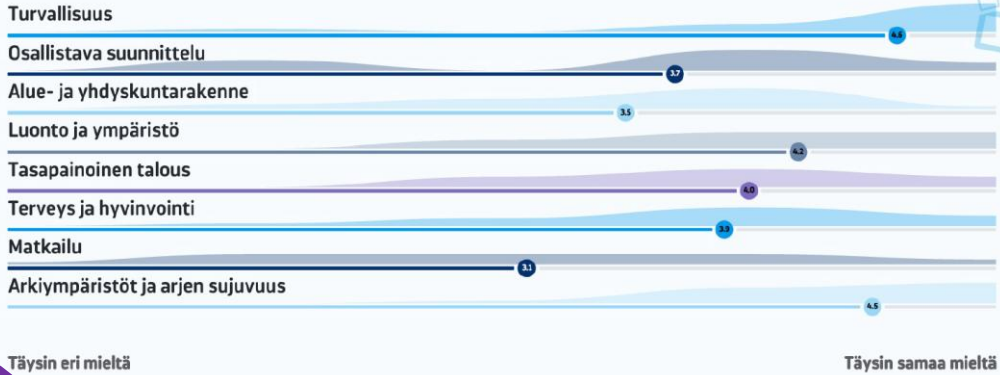
Kysely kunnanvaltuutetuille: Tavoitteita kehittämissuunnitelmalle

Kunnanvaltuutetuille avattiin kysely 25.8-7.9.2025 Lopen kirkonkylän kehittämissuunnitelmaa koskien. Kehittämissuunnitelmalta toivottiin painotusta erityisesti **arjen sujuvuuteen, turvallisuuteen** sekä **luontoon ja ympäristöön**. Myös talouden tasapainottamista, asukkaiden hyvinvointia, alue- ja yhdyskuntarakennetta sekä osallistavaa suunnittelua pidettiin melko tärkeitä. Matkailua ei nähty kovin tärkeänä teemana.

Tarkemmin Lopen kirkonkylän kehittämiseltä toivottiin **viihtyisyyden, elävyyden ja yhteisöllisyyden kehittämistä, asuntokannan ja elinkeinoelämän kehittämistä**.

Mihin teemoihin Lopen kirkonkylän kehittämissuunnitelmassa pitäisi mielestänne keskittyä?

Valtuustoseminaarin työpaja: SWOT-analyysin tuloksia

Vahvuudet

- + Sijainti ja liikenneyhteydet, etenkin Jokiniemen seudulla kasvun mahdollisuuksia. Pääkaupunkiseutu, Forssa ja Riihimäki ovat alle tunnin automatkan päässä.
- + Saavutettavuus
- + Luonto, jos siitä pidetään huolta
- + Yhteisöllisyys
- + Kompaktin kokoinen
- + Hyvät virkistys – ja liikuntamahdollisuudet

Heikkoudet

- Pitkät välimatkat
- Huonokuntoiset kevyen liikenteen väylät.
- Heikko yhteisöllisyys
- Alueen siisteys ja elinvoimaisuuden ylläpitäminen

Mahdollisuudet

- Yhteisöllisen asumisen vaihtoehdot ikääntyvälle yhteisölle
- Yritysten elinvoimaisuuden ylläpitäminen ja vahvistaminen
- Nuorille jokapäiväinen vapaa-ajanviettopaikka.

Uhat

- Rahan puute
- Väestorakenteen muutos; kuntalaisten määrän putoaminen, lapsiperheiden katoaminen ja väestön ikääntyminen.
- Tarvitaan erilaisia asumisratkaisuja palvelemaan kuntalaisia

Asukaskysely verkossa

VERKKOKYSELY

Kysely alueen asukkaille

Kysely toteutettiin 25.8.—14.9.2025
karttapohjaisella kyselytyökalulla
Maptionnairella.

106

Kyselyyn vastasi
106 henkilöä,
joista vastaukset
lähettäneitä
vastaajia oli 60
henkilöä.

177

Vastaajat jättivät
177 karttamerkintää

Suunnittelun alkuvaiheessa toteutettiin kaikille avoin verkkokysely. Kyselyllä selvitettiin:

- Tärkeimmät kehittämisteemat.
- Tärkeimmät kehittämistoimenpiteet kylittäin.
- Kylien erityispiirteitä ja ominaisuuksia.
- Karttavastauksina tärkeimmät paikat ja kohteet kylissä:
 - toimivat ja säilytettävät,
 - tulevaisuudessa kehitettävät tai lisättävät,
 - kylien sydämet
 - sekä paikkoja uudelle rakentamiselle.

Tuloksia on hyödynnetty suunnitelman laatimisen lähtökohtina. Tähän raporttiin on koottu yhteenveto tuloksista, lisäksi verkkokyselyn laajempi tulosraportti on tämän raportin liitteenä.

TOP5: Lopen kirkonkylän, Jokiniemen ja Joentaan kehittämisteemat:

Tiestön kunnon parantaminen

Kulkuyhteyksien, kevyenliikenteen ja julkisen liikenteen parantaminen

Yleisen siisteyden ja viihtyisyyden parantaminen

Palvelujen ja yritystoiminnan ylläpito ja kehittäminen

Harrastus- ja virkistysmahdollisuuksien kehittäminen

VERKKOKYSELY

Lopen kirkonkylän vastauksia

Näkemyksiä Lopen kirkonkylästä, joista yli puolet vastaajista olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä:

- Kylä on uusille asukkaille houkutteleva kohde
- Kylässä on hyvä tunnelma
- Kylässä on helppo liikkua kävellen ja pyöräillen
- Kylästä on helppoa liikkua käymään myös muualla Lopella

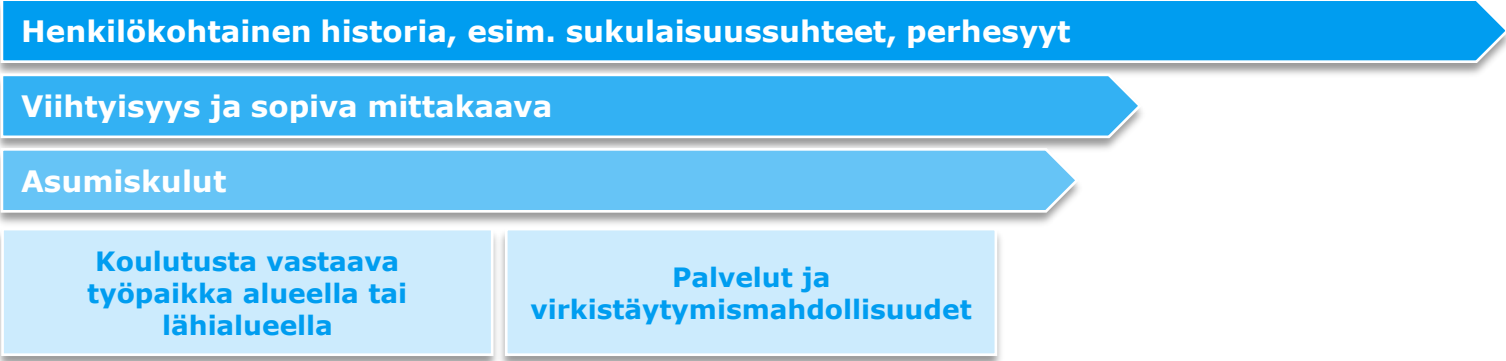

Kyselyn taustakysymyksiin vastasi Lopen kirkonkylältä 57 henkilöä

Taustakysymyksiin vastaajista 47 oli Lopen kirkonkylän vakituksia asukkaita

TOP3+2: Miksi juuri Lopen kirkonkylällä asutaan tai toimitaan

Lopen kirkonkylän erityispiirteet,

joista tunnetaan:

- **Palvelut**
- **Luonto, luonnonläheisyys**
- **Harrastaminen ja liikunta**
- **Rauhallisuus, hiljaisuus**
- **Miljöö ja maisema**

joista voi olla ylpeä ja joista ei vielä tunneta:

- **Luonto**
- **Turvallisuus**
- **Harrastaminen ja liikunta**
- **Yhteisöllisyys**
- **Koulut ja päivähoito**
- **Maisema, miljöö ja siisteys**

TOP5: Lopen kirkonkylän tärkeimmät kehittämiskohteet

VERKKOKYSELY

Jokiniemen vastauksia

Näkemyksiä Jokiniemestä, joista yli puolet vastaajista olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä:

- Kylässä on aktiivista toimintaa
- Kylässä on hyvä tunnelma
- Kylämme tarjoaa nähtävää ja koettavaa myös vierailijalle / matkailijalle
- Kylässä on helppo liikkua kävellen ja pyöräillen

12

Kyselyn taustakysymyksiin vastasi Jokiniemestä 12 henkilöä

10

Taustakysymyksiin vastaajista 10 oli Jokiniemen vakituksia asukkaita

TOP3+2: Miksi juuri Jokiniemessä asutaan tai toimitaan

Henkilökohtainen historia, esim. sukulaisuussuhteet, perhesyyt

Viihtyisyys ja sopiva mittakaava

Asumiskulut, virkistätymismahdollisuudet ja jokin muu

Lapsiperheiden huomioiminen

Paikan erityispiirteet

Jokiniemen erityispiirteet,

joista tunnetaan:

- Rauhallisuus ja viihtyisyys
- Luonto ja eläimet
- Yhteisöllisyys
- Kyläkoulu

joista voi olla ylpeä ja joista ei vielä tunneta:

- Luonto
- Rauhallisuus
- Historia

TOP5: Jokiniemen tärkeimmät kehittämiskohteet

Kulkuyhteyksien ja kevyenliikenteen väylien lisääminen

Harrastusmahdollisuuksien lisääminen

Palvelujen ylläpito ja lisääminen

Viihtyisyyttä lisäävät toiminnot

Asutusalueiden lisääminen

VERKKOKYSELY

Joentaan
vastauksia

Näkemyksiä Jokiniemestä, joista yli puolet vastaajista olivat jokseenkin tai täysin samaa mieltä:

- Kylämme hienoja maisemia ja rakennuksia on vaalittu
- Kylässä on helppo liikkua kävellen ja pyöräillen
- Kylässä on hyvä tunnelma
- Kylässä on aktiivista kylätoimintaa

7

Kyselyn
taustakysymyksiin
vastasi
Jokiniemestä 7
henkilöä

7

Taustakysymyksiin
vastaajista 7 oli
Jokiniemen vakituksia
asukkaita

TOP2+4: Miksi juuri Jokiniemessä asutaan tai toimitaan

Henkilökohtainen historia, esim. sukulaisuussuhteet, perhesyyt

Viihtyisyys ja sopiva mittakaava

Lapsiperheiden
huomioiminen

Paikan erityispiirteet

Kulttuuri, tunnelma ja
yhteisö

Asumiskulut

Joentaan erityispiirteet,

joista tunnetaan:

- Rauhallisuus
- Luonto
- Maisema
- Kyläkoulu

joista voi olla ylpeä ja joista ei vielä tunneta:

- Kyläyhdistys
- Kyläkoulu
- Kyläpiha

TOP5: Jokiniemen tärkeimmät kehittämiskohteet

Tiestön ja liikennejärjestelyjen parantaminen

Kylän veto- ja pitovoiman lisääminen

Palvelujen ylläpito ja kehittäminen

Rakennusten kunnossapito ja tonttitarjonnan lisääminen

Yhteisöllisyys ja elävyys

VERKKOKYSELY

Lopen kirkonkylän, Jokiniemen ja Joentaan tärkeä tai säilytettävä paikka TOP4+3

1. Palvelujen ja kohtaamispaikkojen keskittymä

"Pieni, kompakti keskusta, jonka palvelut lähellä."

2. Isokorkee

"Kirkonkylän tärkein luonto- ja virkistysalue. Annetaan sen pysyä mahdollisimman luonnollisena metsänä, monimuotoinen metsä on myös kaunis ja on ihanaa päästä tarkkailemaan luontoa lähellä kyläkeskusta. Se on tärkeä paikka myös koulun opetukselle."

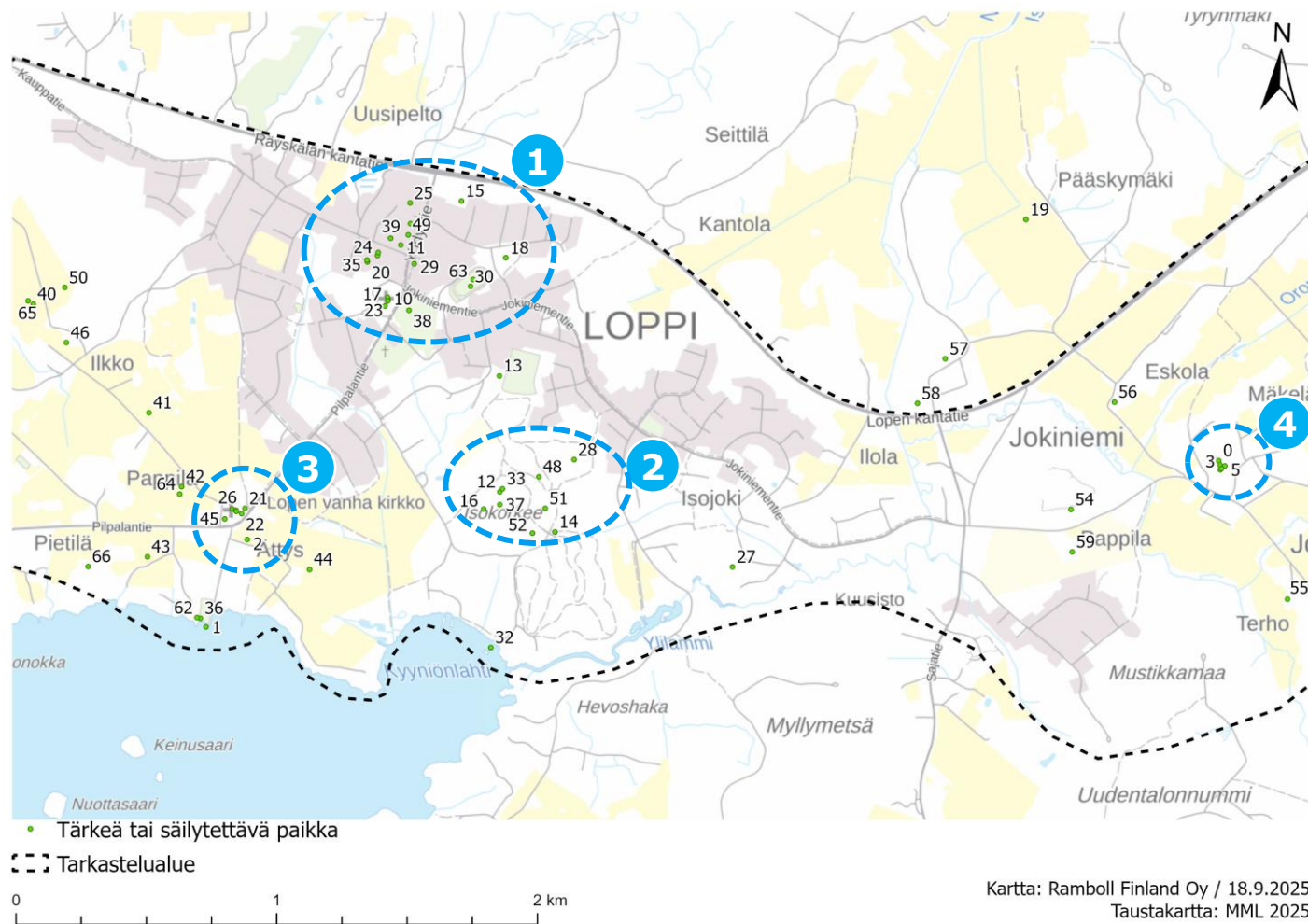
3. Lopen vanha kirkko

"Kulttuurihistoriallisesti arvokas, mutta ulkopaikkakuntalaisten tietämättömissä oleva paikka."

4. Joentaan koulu

Kohtaamisen paikka, asiointikohde

- Uimarannan alue
- Ilkon kulttuurimaisema

VERKKOKYSELY

Lopen kirkonkylän, Jokiniemen ja Joentaan kehitettävä tai lisättävä asia TOP5

1. Kantatie 54:n risteysalue

Kehitysmahdollisuuksia liikenteen näkökulmasta

2. Palvelujen keskittymä

Yleisilmeen parantaminen, palvelujen ja yritystoiminnan lisääminen

3. Linja-autoaseman alue

"Kirkonkylässä täysin keskeisellä paikalla oleva kohde on "retuperällä". Tämä kiinteistö pitäisi saada siistimmäksi ja elävämmäksi. Monia mahdollisuuksia!"

4. Kirkonkylän yleisurheilukenttä

Liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien lisääminen ja kunnossapito

5. Lastikka ja sen lähiympäristö

*"Lastikka ei palvele kuin pientä osaa loppilaisista. Esim uusi kuntosali Lastikan yhteydessä olisi antanut lisää käyttömahdollisuuksia"**"Vanha terveyskeskus esim. taideyhteisölle ja kurssikeskukseksi käyttöön."**"Joutoaukio", voisi kehittää kohtaamisen paikaksi, kulttuuri- tai asiointikohteeksi**Vanhan kioskin alue. "Saisi hävittää koko mörskän ja/tai vähintään todella runsaalla kädellä siistiä hökkeli ja sen piha-alue."**"Sinikello ja sali poistuneet rakennuksesta, olisi hyvä saada tähän jotain toimintaa."**"Linja-autoaseman alue, sen viihtyisyyden parantaminen ja elävöittäminen. Yrittäjien (esim. kahvila) houkutteleminen alueelle."*

Loppijärven kunnan parantaminen

Kehitettävä tai lisättävä kohde

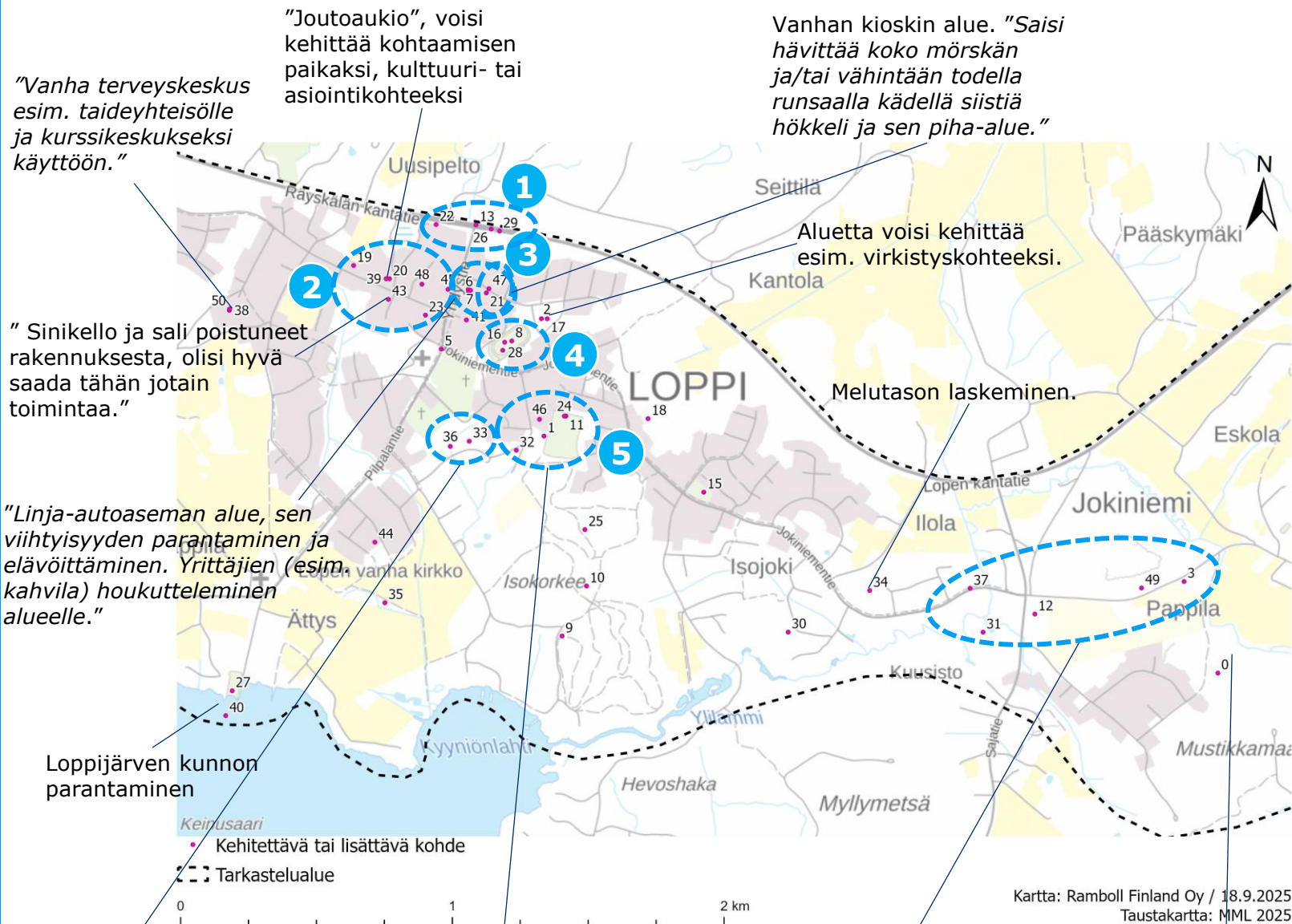
Tarkastelualue

Metsikön siistiminen ja kehittäminen virkistyskohteeksi

Virkistys- ja harrastustoiminnan lisääminen ja monipuolistaminen sekä ylläpidon parantaminen. "skeittipuisto koululle, koirapuisto valmiiksi ja tenniskentän uudistaminen"

Kevyenliikenteen väylä, tiestön ja katuvalojen parantaminen.

Lisää asutusaluetta.

VERKKOKYSELY

Kylän sydän
TOP4

1. Lopen kunnantalo, kirjasto ja tori
Tärkeä kohtaamispaikka, kulttuurin ylläpitäjä ja kaunis ympäristö

2. Kirkko
"Hieno arkkitehtuurinen rakennus keskellä kylää."

3. Lopen vanha kirkko ja sen ympäristö
"Hieno vanha kulttuurikohde."

4. Joentaan koulu
"Pitää elämää yllä kylässä."

"Lopen kirjasto on aktiivinen kulttuurin ylläpitäjä ja tuottaja ja kokoaa ihmisiä myös yhteen. Kirjasto on myös aktiivinen ja positiivinen yhdistäjä somessa. Tärkeä paikka niin vakiloppilaisille kuin kesäloppilaisillekin! Toinen olohuone!"

S-market tärkeänä kohtaamispaikkana

"Kouluun tulee panostaa. Se on tärkeä nuorille opetuksen, mutta myös muun tarjonnan kannalta."

"Kuntahallinto on koko kunnan moottori. Siellä myös tehdään tärkeimmät koko kuntaa koskevat päätökset."

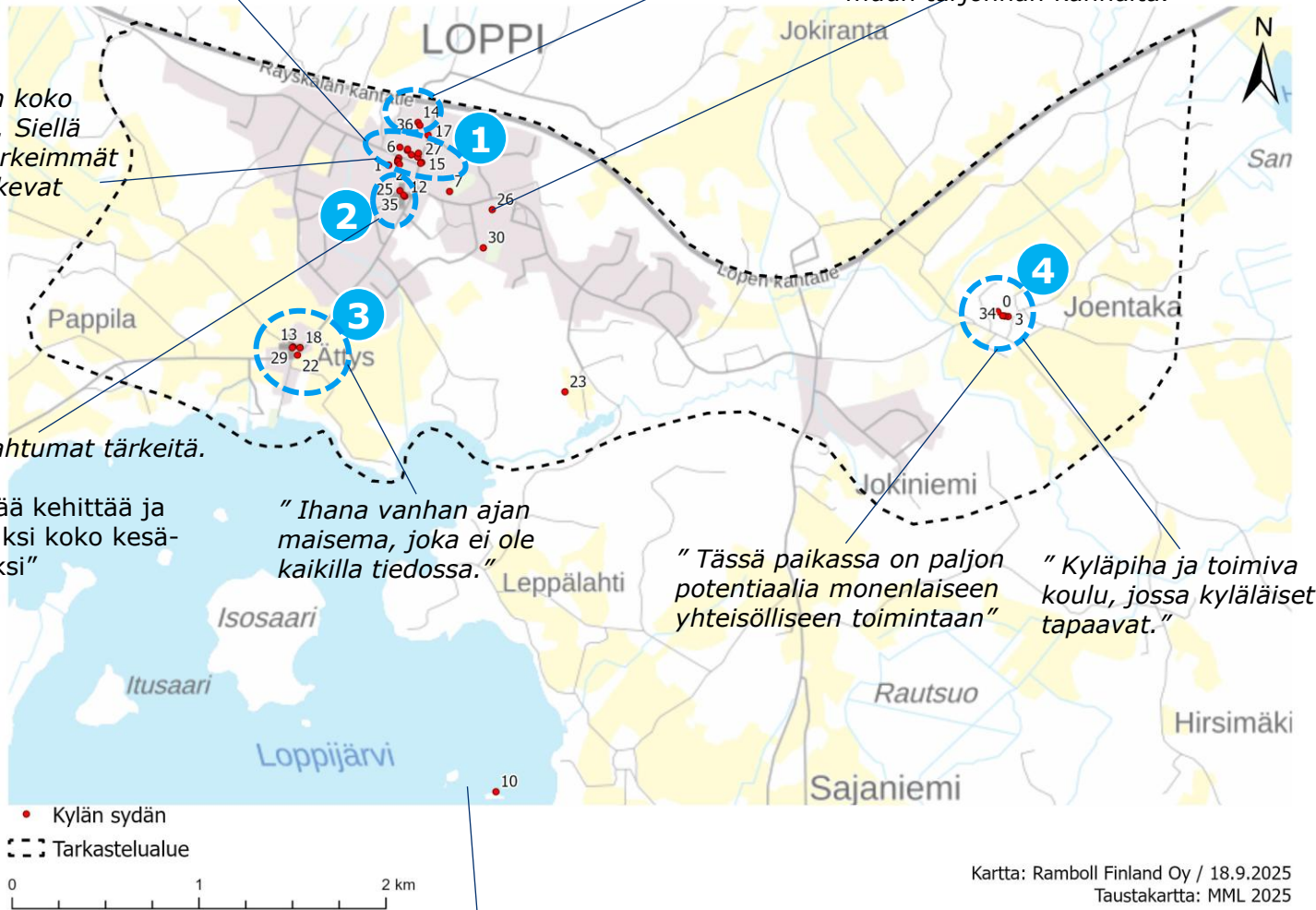
Erilaiset toritapahtumat tärkeitä.
"Kesätorit ♥",
"Kesätoreja pitää kehittää ja lisätä torstai-iloiksi koko kesä-heinä ja elokuuksi"

"Ihana vanhan ajan maisema, joka ei ole kaikilla tiedossa."

"Tässä paikassa on paljon potentiaalia monenlaiseen yhteisölliseen toimintaan"

"Kyläpiha ja toimiva koulu, jossa kyläläiset tapaavat."

"Puhdas vesistö houkuttelee uusia asukkaita. Talvisin voisi ajaa luistelu/kävely/potkukelkka reitin. Monissa kunnissa on tehty sellainen ja se saa ihmiset liikkumaan."

VERKKOKYSELY

Paikka uudelle rakentamiselle
TOP5**1. Eetiläntien ympäristö**

"Kerrostalo ryhmittymä tai rivitaloja jossa saatavilla myös edullisia vuokra-asuntoja nuoremmille"

2. Uotila

"Peruspalveluiden lähellä. Alueelle sopisi vanhuksille tai nuorille edullisia vuokrahuoneistoja."

3. Kyyniönpelto/Siiklitien ympäristö

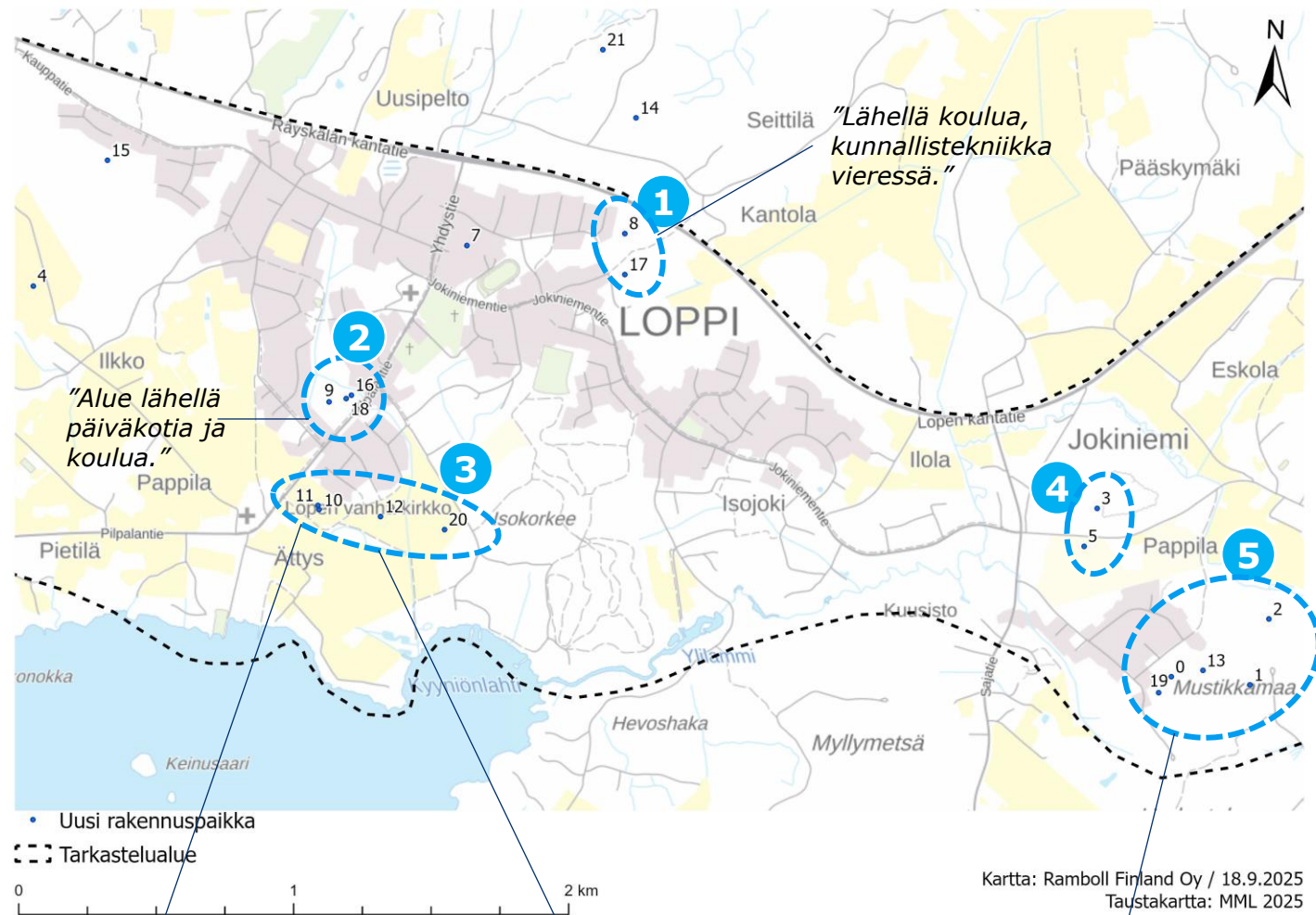
"Kesämökeille pieniä tontteja lähellä palveluita"

4. Nyynäistentien ympäristö

"Keskeinen paikka"

5. Rauhalan alue/Mustikkamaa

"Lähellä bussia ja palveluita kulkea kävellenkin"

"Rivitalot, omakotitalot, paritalot. Rakentaminen ei aiheuttaisi luonnolle kohtuutonta haittaa. Hyvät kulkuyhteydet"

"Tämä olisi hyvä jatko kyyniönrinteelle hyvällä paikalla. Sivussa, kuitenkin lähellä kaikkea."

"Kunnan omistamaa maata, kunnallistekniikka lähellä samoin hyvät tiet."

Kehittämissuunnitelma ja suositukset jatkosuunnitteluun

Lähtötarkastelujen yhteenveto

Vahvuudet

- + Selkeä ja kompakti keskustarakenne
- + Historiallisia rakennuksia keskusta-alueella esim. vanha Kirkko
- + Hyvä saavutettavuus Kantatie 54 varrella
- + Kattava koulukeskus keskeisellä paikalla. Houkuttelee lapsiperheitä keskusta-alueella.
- + Lähipalveluiden monipuolisuus, erityisesti koulu, päiväkot, kauppa, huoltoasema ja ravintola
- + Luonto- ja virkistyskohteita lähellä esim. IsoKorkee, Luutasuo ja uimarantoja
- + Joentaan koulussa potentiaalia monipuoliseen yhteisölliseen toimintaan
- + Lopen kirjasto on kokoontumispaikka ja kulttuurin tuottaja.

Mahdollisuudet

- Tyhjillään olevien rakennusten käyttömahdollisuuksien tunnistaminen -> korjaaminen ja ylläpito, erityisesti linja-autoaseman alue
- Kulttuurihistoriallisista kohteista tiedottaminen maastossa, mahdolliset teemareitit historiallisten ja luonnonympäristöltään arvokkaiden kohteiden kautta.
- Yhteisölliset tempauksen taajamakuva parantamiseksi, Lopen asukkaiden sitoutuminen ja mahdollisen asukasyhdistyksen perustaminen.
- Viihtyisän kävelykeskustan kehittäminen – elinvoimaisempi ja elävämpi kyläyhteisö.

Heikkoudet

- Paikoin vanhojen rakennusten huono kunto pääteiden varrella
- Kyltit puuttuu, jolloin esimerkiksi kesämökkiläiselle on vaikea löytää historiallisia kohteita.
- Rajoitettu julkinen liikenne.
- Kantatie 54:n risteysalue
- Palveluiden kehittäminen ja lisääminen
- Liikunta- ja virkistysmahdollisuuksien lisääminen ja kunnossapito esim. Kirkonkylän yleisurheilukentän kehittäminen ja Lastikan käyttömahdollisuuksien laajentaminen

Uhat

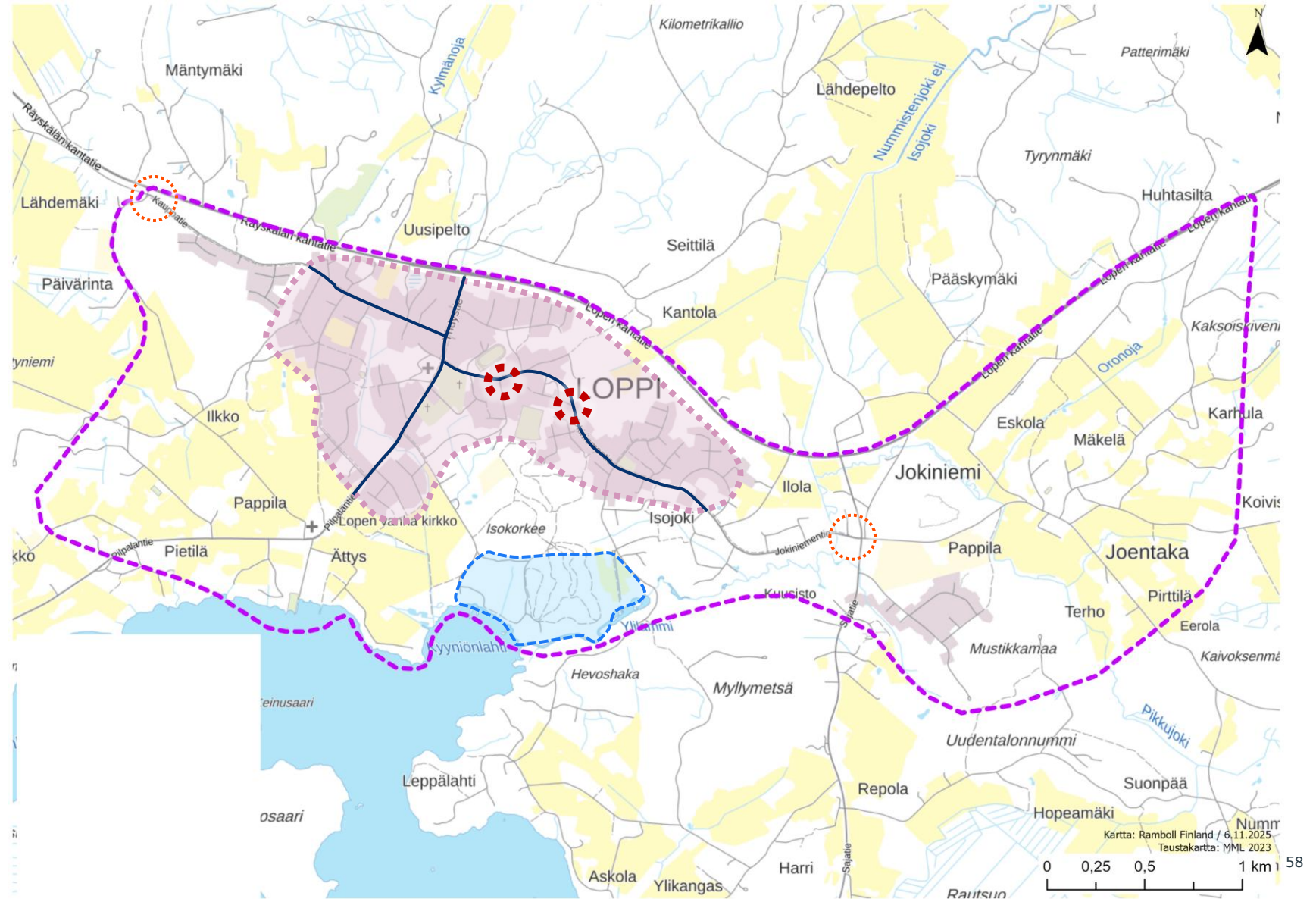
- Vanhojen huonokuntoisten rakennusten huonon kuntoisuuden pahentuminen ajan myötä, joka vaikuttaa kirkonkylän viihtyisyyteen.
- Tyhjät liikehuoneistot viestivät 'kuolleesta kylästä'
- Demografinen kehitys

Selvityspohjaiset suositukset jatkosuunnittelua varten

Kehittämisen painopistealueet ja kyläkehitysalue: Lopen kirkonkylä

Kehittämisen kohde	Toimenpidesuositus	Kehittäjätaho(t)
Kirkonkylän keskusta	- Kirkonkylän yleisurheilukentän yhteyteen virkistyspalveluiden lisääminen mm. mölkkyalue ja leikkipuisto - Uuden kirkon mäen maiseman ylläpito avoimena - Linja-autoaseman alueen viihtyisyyden parantaminen ja elävöittäminen, sisältäen vanhan kioskin alueen siistiminen - Eräloppi Oy:n viereisen kivituhkakentän kehittäminen esim. kohtaamisen paikaksi tai asiointi-kohteeksi - Yhdystien monipuolistaminen ja lajivalikoiman turvaaminen; erikokoisia taimia kasvamassa ns.tulevaisuuden katupuiksi ja nurmen muuttaminen niityksi. - Kevyenliikenteen väylien jatkuvuuden kehittäminen - Yritystoiminnan houkuttelemisen ja elinkeinoelämän kehittäminen - Julkisten alueiden ja infran kunnossapito asemakaavan viheralueille resurssien mukaisesti korkealla tasolla - Kirkonkylän yleisilmeen kävely-ympäristön viihtyisyyden parantaminen	- Tonteilla maanomistajat, yrittäjät - Katualueet kunnan tekninen toimi - Rakennusvalvonta
Kirkonmäki	- Lopen vanhan kirkon ja sen ympäristön kehittäminen sekä ylläpito - Lopen Kotiseutumuseon tukeminen Lukkarin Puustellin ylläpidon jatkumiseen myös tulevana vuosina - Santa Pirjon maiseman ylläpito peltolina sekä mäen säännöllinen raivaaminen näkymien ylläpidettäväksi	- Lopen seurakunta - Lopen kotiseutumuseo
Jokiniemi	- Lastikan käyttömahdollisuuksien parantaminen esim.uusi kuntosali - Jokiniementien kevyen liikenteen väylän kunnan parantaminen Jokiniemessä - Virkistys- ja harrastustoiminnan lisääminen ja monipuolistaminen esim.skeittipuisto koululle ja tenniskentän uudistaminen pinnoitteen osalta.	- Lopen kunta - Ely-keskus - Tekninen toimi
Maisemakuvallisesti arvokkaat peltoalueet sekä tärkeät näkymäsuunnat	- Peltoalueet säilytetään avoimina ja maatalouskäytössä - Tärkeät näkymäsuunnat pyritään pitämään avoimina: esimerkiksi tien varsilta raivataan näkymiä peittävää kasvillisuutta. - Vanhan sekä uuden kirkon näkyvyys varmistettava säännöllisellä maisemanhoidolla	- Maanomistajat - Kunnan kaavoitus - Tekninen toimi

Kehittämissuunnitelma: liikenne- ja virkistysyhteydet

Selvityspohjaiset suositukset jatkosuunnittelua varten

Kehittämisen painopistealueet ja kyläkehitysalue: Lopen kirkonkylä

Kehittämistoimenpide	Toimenpidesuositus	Kehittäjätaho(t)
Liikenneturvallisuuden parantaminen	- Kirkonkylän alueelle 30 km/h yleisrajoitus 40 km/h rajoitus säilytetään: Kauppatie, Yhdystie, Pilpalantie, Jokiniementie - Kt 54 risteyskohtien kehittäminen, nopeuksien tarkastelut - Kt 54 ylitys- tai alituspaikkojen kehittäminen / selvittäminen - Jokiniementielle korotetut suojatiet koulun välittömään läheisyyteen - Saattoliikenteen rauhoittaminen / hallitseminen Opintiellä - Liittymän uudelleenjärjestely Koulurinne – Jokiniementie	- Tekninen toimi - ELY
Pyöräpysäköinnin kehittäminen ja opastuksen parantaminen	- Pyöräpysäköinnin parantaminen runkolukittavilla telineillä tunnistettuihin kohteisiin: tori, koulut, tärkeimmät bussipysäkit - Opastuksen parantaminen tunnistettuihin kohteisiin: Kauppa, vanha kirkko, koulu, ulkoilualueet	Tekninen toimi
Teiden kunto	- Väylien kuntokartoitus ja korjausohjelma - Tärkeimpien väylien priorisointi: Jalankulun ja pyöräilyn väylät koululle - Kunnossapidon suunnitelman vuosittainen tarkastaminen ja reflektointi - Arvioidaan keskeisten väylien omistussuhteiden muutostarpeet kunnan ja valtion välillä liikenteen ja ympäristön kehittämistavoitteiden tukemiseksi	- Tekninen toimi - ELY
Viihtyisyyden parantaminen	- Yhdystiestä kehitetään ihmisen mittakaavaan sopivaa, viihtyisää katutilaa. Tavoitteena on tuoda leveään ja tyhjältä tuntuvaan katuun rytmiä, varjoa ja pysähtymisen mahdollisuuksia - Sisääntuloväyliä kehitetään tunnistettavammiksi	Tekninen toimi
Virkistysreittien kehittäminen	- Kyyniönlahti / Ylilampi rantavirkistysreitin esiselvitys. - Selvitetään kevytrakenteisen, rantaviivaa seurailevan virkistysreitin toteutusmahdollisuudet hyödyntäen nykyistä polkuverkostoa ja maaston luonnollisia linjauksia. Tavoitteena on luoda polkumainen, pururataa muistuttava valaistu reitti	Tekninen toimi

Yhdys- ja Kauppatien yleisilme: Kehitysideat

Kirkonkylän viihtyisyyttä voidaan kehittää kustannustehokkailla ja yhteisöllisillä toimenpiteillä, jotka keskittyvät niin fyysisen ympäristön parannuksiin kuin sosiaalisen yhteenkuuluvuuden vahvistamiseen. Alla muutamia ideoita, joita voi soveltaa kirkonkylän keskeisillä alueilla.

1. Kesäkukat ja kummi-istutukset: Sovitaan ja hankitaan yhdessä, mahdollisesti kunnan tukemana, yritysten ja muiden kohtaamispaikkojen raittimiljööseen sopivat kesäkukkaistutukset. Julkisten alueiden istutusten hoitajiksi voidaan sopia alueen yrityksiä ja esimerkiksi koululuokkia.
2. Kadun rytmi: Kadun käveltävyyttä ja liikenteen rauhallisuutta voidaan parantaa jäsentämällä tilaa selkeämmin ja tuomalla siihen inhimillistä rytmiä. Penkit, istutukset ja puut sijoitetaan säännöllisesti luomaan varjoa ja visuaalista rytmiä, joka ohjaa myös ajonopeuksia maltillisemmiksi. Kevyen liikenteen väylät ja ylityspaikat tehdään näkyviksi ja miellyttäviksi käyttää. Näin katu tuntuu turvallisemmalta ja elävämmältä – paikalta, jossa haluaa kulkea jalan, ei vain ajaa läpi.
3. Vihertalkoot: Kannustetaan asukkaita osallistumaan vihertalkoihin, jolla kohennetaan taajamaympäristön viihtyisyyttä. Kunta ja/tai ELY-keskus järjestää jätelavoja kitkentä-/ niittojätteille yms.
4. Pienimuotoinen (ympäristö)taide: Taideteokset voivat toimia paitsi vetonauloina myös keskustelun herättäjinä. Teoksille etsitään sopivat sijoituspaikat sopimalla kiinteistön omistajien kanssa.
5. Pop-up tapahtumat ja torit: Järjestetään säännöllisiä tapahtumia, kuten toripäiviä tai festivaaleja, jotka houkuttelevat ihmisiä ulos ja luovat yhteisöllisyyttä. Sopivia paikkoja tapahtumille voisivat olla esimerkiksi tori, koulun piha tai Erälopen viereinen tontti

Ideoita kukkaistutuksille julkisilla alueilla. Ylempi kuva Tapio Jokela.

Kehittämissuunnitelma: kestävä kehitys

Lopen kunnan missio on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla

(Lähde: [Lopen kunnan strategia](#), viitattu 11.11.2025).

- **Kestävän kehityksen tavoitteet** jakaantuvat seuraaviin poikkileikkaaviin teemoihin: **hiilineutraalius, resurssitehokkuus ja kiertotalous, luonnon monimuotoisuus sekä elinvoimaisuus ja sopeutumiskyky.**
- **Hiilineutraaliutta** edistävät Lopen yhdyskuntarakenteen tiivistäminen ja energiamuotojen edistäminen, kuten uusien asuinalueiden liittäminen kaukolämpöön.
- **Resurssitehokkuus ja kiertotalous** esim. olevien maamassojen, varusteiden ja kalusteiden kierrättäminen rakennushankkeissa.
- **Luonnon monimuotoisuus:** vieraslajien poistaminen, niittyjen lisääminen, lajien monimuotoisuuden lisääminen, läpäisemättömien pintojen vähentäminen.
- **Elinvoimaisuus ja sopeutumiskyky:** esteettömyyden varmistaminen, liiketoimintamahdollisuuksien lisääminen ja panostukset viihtyvyyteen.

ILMASTOVIISAS INFRASUUNNITTELU

Läyliäisten kehittämissuunnitelma, raportti 12/2025

Työryhmä, Ramboll Finland Oy

Laura Virtanen (projektipäällikkö)

Vili Ampuja

Sonja Semeri

Sofi Lehtonen

Anne Suihkonen

Ohjaus, Lopen kunta

Werner Franzen

Tapio Jokela

Bright ideas.
Sustainable change.